

GENÇLERİN ŞÖLENİ KADIKÖY'DE

Kadıköy Belediyesi, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı'nı Gençlik Şöleni ile kutluyor. Kalamış Atatürk Parkı'nda düzenlenecek şölenle bayram, bisiklet turundan, zumbaya, dans gösterilerinden geleneksel oyunlara doyusya kutlanacak ● Sayfa 2'de

138 proje yarıştı, ödülleri açıklandı

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı ile İstanbul Planlama Ajansı tarafından düzenlenen "Kadıköy Belediyesi Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması"nın kolokyum ve ödül töreni gerçekleştirildi. Tüm projeler törenin düzenlendiği Alan Kadıköy'de sergilendi ● Sayfa 10'da

İstanbul'un dönüşüm gerçeği

Şehir Plancıları Odası'ndan Nuri Cem Ceylan'a göre barınma sorununa çözüm bulunamazsa, olası büyük bir deprem sonrası kriz derinleşecek. Ceylan, "Ekonomik zorluklar vatandaşın dönüşüm yapmasını engellerken, kamu eliyle yapılan planlamalarda da deprem riski yerine rant önceliği ağır basıyor" diyor ● Sayfa 8'de

Vicdan ve önyargı
yan yana olamaz

ALPER TURGUT 7'DE

Haydarpaşa
Ekmek Fabrikası

PINAR ERKAN 13'TE

Geç gelen teselli plağı;
Nükhet Ruacan

MURAT BEŞER 11'DE

Edebiyat Hayatından
Hatırlamalar - 315

ABDÜLHAK ŞİNASİ HİSAR 5'TE

Arthouse'un son kalesi: Kadıköy Sineması

İstanbul'daki bağımsız film kültürünün hayatta kalmasında kritik rol oynayan Kadıköy Sineması hakkında tez yazar akademisyen Sena Öndül Sivas: "Burası gibi bağımsız salonların yaşaması, gönüllülükle sürdürülebilecek bir tutku meselesi olmaktan çıkılıp, bir kültür politikası perspektifiyle ele alınmalı." ● Sayfa 11'de

İL TARIM MÜDÜRLÜĞÜ KORUNACAK

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, yıllardır özelleştirme ve yapılaşma tehdidi altında kalan İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü yerleşkesi için yeni bir imar planı hazırladı. Arazideki 272 ağaç korunacak, riskli yapılar da yenilenecek ● Sayfa 14'te

Engelliler için afet hazırlığı

Kadıköy Belediyesi Engelsiz Sosyal Hizmet Merkezi ile Akondroplazi ve Aileleri Derneği, Koşuyolu Yaşam Parkı'nda Engelliler Haftası kapsamında etkinlikler düzenledi. Etkinliklerde engellilerin afete nasıl hazırlanacağı üzerine bilgiler de paylaşıldı ● Sayfa 9'da

Öğrenci hareketinin İstanbul'daki izleri

İstanbul'daki öğrenci hareketlerinin yarım asırlık izlerini süren Türkiye Araştırmaları Enstitüsü, gençliğin ses verdiği alanları haritaladı ● Sayfa 3'te

Kadıköy'de 19 Mayıs coşkusu

Kadıköy Belediyesi, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı spor, müzik ve dans etkinliklerinden oluşan Gençlik Şöleni ile kutluyor

Kadıköy Belediyesi, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı renkli, enerjik ve sanat dolu bir programla karşılıyor.

"19 Mayıs coşkusunda ruhumuzda hissediyoruz." diyen Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı tüm Kadıköylüleri Kalamış'ta yapılacak kutlamalara davet etti. 19 Mayıs Pazartesi günü Kalamış Atatürk Parkı bir-birinden renkli birçok etkinliğe ev sahipliği yapacak. Etkinlikler saat 11.00'de start alacak bisiklet turu ile başlayacak. Yaklaşık 10 kilometrelik parkurdan oluşan bisiklet turunda her yaştan Kadıköylü pedal çevirecek. Günün devamında frizbi maçı ve frizbi workshop yapılacaktır. Geleneksel gençlik oyunları ise geçmişle bugünü bir araya getirerek katılımcılara hem nostalji dolu hem de eğlenceli anlar yaşatacak.

Kalamış Parkı gün boyunca sahne etkinliklerine

Kadıköy Belediyesi'nin hazırladığı 19 Mayıs Gençlik Ve Spor Bayramı Gençlik Şöleni programı şöyle:

Alan Etkinlikleri

11:00 – 13:00 Bisiklet Turu
13:30 – 14:30 Frizbi Maçı
14:30 – 15:30 Frizbi Workshop
15:30 – 17:30 Geleneksel Gençlik Oyunları
Sahne Etkinlikleri
13:00 – 13:30 Zumba
13:30 – 15:00 Gençlik Sanat Merkezi Orkestrası ve Dans Gösterisi
15:15 – 15:30 Artist Studio Dans Gösterisi
15:45 – 16:15 Tan Sağtürk Akademi Dans Workshop
16:15 – 16:45 DJ Anıl Performans
16:45 – 17:00 Tan Sağtürk Akademi Dans Gösterisi
17:00 – 19:00 DJ Anıl Performans

de ev sahipliği yapacak. Program saat 13.00'te zumba gösterisiyle başlayacak. Ardından Kadıköy Gençlik Sanat Merkezi Orkestrası ve dans grupları, izleyicilere müzik ve dans dolu bir program sunacak. Ayrıca Artist Studio ve Tan Sağtürk Akademi dans gösterileri ve atölyeler yapılacak. Günün sonunda ise DJ Anıl etkinliklere müzikli bir kapanış yapacak.

SÜREYYA OPERASI'NDA GENÇLİK KONSERLERİ

Kadıköy Belediyesi Süreyya Operası 19 Mayıs günü iki özel konsere ev sahipliği yapacak. Klasik müzik severlere hitap eden "Gençlik Konseri"nin ilki saat 14.00'te gerçekleştirilecek. Kemanda Alara Hekimoğlu ve piyanoda Can

Erkekli sahne alacak. Genç müzisyenler, programda E. Grieg, Schumann ve Mozart'ın eserlerini seslendirecek. Saat 18.00'de ise piyanist Lal Karaalioglu solo performansıyla sahne alacak.

Gençler kaygılı ama umutsuz değil

19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na sayılı günler kaldı. Peki gençler bayramları yaklaşırken neler hissediyor, neler yaşıyor? Kadıköy sokaklarında gençlerle bugünü, geleceğe dair düşüncelerini ve beklentilerini konuştuk

● **Hülya ARSLAN / Seyhan KALKAN VAYIÇ**

Ülkenin uzun zamandır içinde bulunduğu siyasi ve ekonomik durum insanları mutsuz ederken geleceğe dair kaygıları da artırıyor. Bu durumdan en çok etkilenen kesimlerin başında gençler geliyor. Kaygıları büyük olsa da itiraz etmekten, ses yükseltmekten çekinmeyen gençler, böyle bir ortamda 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı kutlayacak. Gençlik Bayramı'na az bir süre kala Kadıköy sokaklarına çıktık, gençlerle konuştuk.

"KADIKÖY'DE YARGILANMIYORUM"

Sakarya'da lise okuyan ancak Üsküdar'da yaşayan ablasını ziyaret etmek için sık sık İstanbul'a gelen Ayşe Alabacak, Türkiye'de genç olmanın çok zor olduğunu söyledi ve şöyle devam etti: "Ablamın yanına geldiğim her sefer otobüs fiyatları değişiyor. Ekonomi iyi olmadığı için de ailemin maddi desteği yetersiz kalıyor.

Ablam ile çok sevdiğim bir arkadaşım maddi olarak destek oluyor. Ben de ara ara kafelerde çalışmak zorunda kalıyorum. Ama oralarda da az para verip çok çalıştırıyorlar. Radyo ve televizyon bölümünü okumak istiyorum. Ama okuduktan sonra yine bir markette çalışmak zorunda kalmamalıyım. İşsiz kalmak da korkutucu geliyor. Mutsuz hissediyorum ve gelecek kaygım oluyor. Ama hala bir şeylerin değişeceğini düşünüyorum. Ümidim var."

Kadıköy'de zaman geçirmeyi ise çok sevdiğini ifade eden Alabacak, "Kadıköy'de kendimi

rahat hissediyorum. Kıyafetimden ve saç rengimden dolayı kimse beni yargılamıyor. Sosyalleşebileceğim çok fazla alan var." dedi.

"BİR ARADA OLURSAK HER ŞEY GÜZEL OLUR"

Yeditepe Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünden mezun olan ve şu an İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde çalışan 25 yaşındaki Karahan Çetinkaya ise şunları söylüyor: "Ailemle yaşıyorum ve çalıştığım için kendimi şanslı hissediyorum. Ama genç olarak

ülkenin içinde bulunduğu durum beni endişelendiriyor. Karamsar hissetmek durumunda kalıyorum. Gençler barınmada, sosyalleşmede zorluk yaşıyor. En basit bir çay içmeden mahrum kalıyor. Kendini geliştiremiyor. İyi bölümlerden mezun olan ama iş bulamayan, bulsa bile düşük ücretlere çalışan tanıdıklarım var. Mutsuz olduklarını görüyorum. Zor durumlar yaşıyoruz. Ama birlikte ve yan yana olduğumuz süreç her şey güzel olacak."

Doğma büyüme Kadıköylü olan Çetinkaya, Kadıköy'ün sokaklarında dolaşmayı, parklarında dinlenmeye ve kafelerde çay içmeyi de çok sevdiğini söyledi.

"ÇOĞU ARKADAŞIM YURT DIŞI PLANI YAPIYOR"

"Ülkenin siyasi ve ekonomik ortamı gençlerin ruh halini derinden etkiliyor." diyen tıp fakültesi öğrencisi Ecenaz Akman da "Hepimiz bir yandan geleceğe dair kaygılar taşıyoruz. Birçok arkadaşım yurt dışına gitme planları yapıyor. Ancak ülkemizi sevmek ya da başka yerlerin çok iyi olması nedeniyle değil, çoğu zaman çalışma şartları ve ekonomik belirsizlik nedeniyle buradan gitmeyi düşünüyoruz. Burada rahatça kendi dilimizde konuşabiliyoruz, kendimizi güvende hissediyoruz. Başka bir ülkede kendimi ifade etmem ve ülkemde yaşamış gibi hissetmek ise çok zor." diye konuştu.

Kadınların ülkede ayrı bir korku ve kaygı yaşadığını belirten Akman "Kadın olarak her dışarı çıktığımda, 'bir şey olmayacak' diyorum. Ama bir şeyler oluyor ve bunlar engellenemiyor. Birçok kadının güvenliği tehdit altında. Bunlar basit değil. Her kadın, her genç bu endişeleri taşıyor. Tıp okuyorum ve ilerde mesleğimi yapacağım zamanda acaba şiddete maruz kalır mıyım diye düşünüyorum. Bu çok yıpratıcı bir his." diye konuştu.

"SAĞLIKTA ŞİDDET KORKUTUYOR"

Bir diğer tıp fakültesi öğrencisi Bengisu Zeren de Akman ile benzer kaygıları yaşadığını dile getiriyor: "Tıp fakültesinde kendimize bir branş seçerken, sadece neyi yapmak istediğimiz değil, hangi branşın daha çok para kazandıracağını da düşünmek zorunda kalıyoruz. Çünkü bir kadın olarak kendi ayaklarımızın üzerinde durmalıyız. Örneğin çocuk onkolojisi, çok zor ve düşük maaşlı bir alan. Ama ruhsal olarak kendimi tatmin edebileceğim bir bölüm. Bu seçim benim için zorlayıcı, ama bunu yapmalıyım."

Ayrıca sağlık çalışanlarına uygulanan şiddete de dikkat çekten Zeren, "Bir doktorun ya da sağlık çalışanının gördüğünde, şiddeti yapanın cezalandırılmaması, bunu yapanları cesaretlendiriyor. Şiddet arttıkça, bizler de kendimizi savunmak zorunda kalıyoruz. Kadın olarak bu daha da zorlayıcı." dedi ve devam etti: "Atatürk'e 19 Mayıs'ı gençlere armağan ettiği için teşekkür ediyorum. Onun istediği gibi bir genç ve doktor olmayı hedefliyoruz."

İŞSİZLİK VE EĞİTİM KAYGISI

Yine bir doktor adayı olan Yağmur Kalender ise şunları söyledi: "Öğrenciler istediği bölümü okumuyor. Birçok arkadaşım mecburiyetten Tıp fakültesini seçti. Çünkü mezun olduktan sonra işsiz kalmak istemiyor. Devletin öğrencilere sağladığı maddi destek de yetersiz." Kadıköy'ün kademelerine sunduğu olanaklardan da bahseden Kalender, "Kadıköy'de gençler için pek çok sosyal etkinlik var. Burada kendimizi güvende hissediyoruz, birbirimize destek oluyoruz. Kadıköy, gençler için gerçekten özel bir yer."

EMLAK VERGİSİ, ÇEVRE TEMİZLİK ve İLAN REKLAM VERGİLERİNİZİN 1. TAKSİT ÖDEMESİNİ UNUTMAYINIZ.

ÖDEME NOKTALARI

- Kadıköy Belediyesi Ana Binası / Hasanpaşa | 08.30-17.00
- E-ödeme: www.kadikoy.bel.tr / e-Devlet
- Süreyya Operası (hafta içi) | 10.00-16.00
- Caddebostan Kültür Merkezi, Bostancı Zabıta Birimi, Kadıköy Tapu Müdürlüğü Kadıköy Belediye Meclisi Binası / Kozyatağı (hafta içi) | 09.30-16.00
- Bankalardan; DenizBank, Türk Ekonomi Bankası, VakıfBank, Yapı Kredi Bankası, Halkbank, Şekerbank ve Akbank'tan ödeme yapabilirsiniz.

• Kadıköy Belediyesi Hizmet Binasımızda; Mayıs ayında Cumartesi (17, 24, 31), Pazar (18, 25) günleri ve 01 Haziran Pazar günü 09.30-16.00 saatleri arasında hizmet verilecektir.

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | [/kadikoybelediye](https://www.facebook.com/kadikoybelediye)

**SON GÜN
02 HAZİRAN**

KADIKÖY BELEDİYESİ

“Millet İradesine Sahip Çıkıyor” mitinglerinin beşinci durağı Silivri oldu. CHP Genel Başkanı Özgür Özel, meydanda toplanan kalabalığa seslenerek, “Ekrem Başkan’ın Cumhurbaşkanlığında Silivri’yi Özgürlükler ve Demokrasi Müzesi yapacağız” dedi

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı ve Cumhurbaşkanı adayı Ekrem İmamoğlu’nun tutuklanmasının ardından başlatılan “Millet İradesine Sahip Çıkıyor” mitinglerinin beşinci adresi Silivri oldu. CHP, Şişli, Beylikdüzü, Başakşehir ve Beyazıt’ın ardından bu kez Silivri Atatürk Meydanı’nda binlerce yurttaşla bir araya geldi.

CHP İstanbul İl Başkanı Özgür Çelik, CHP Genel Başkanı Özgür Özel, milletvekilleri, belediye başkanları ve tutuklu İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu’nun eşi Dilek İmamoğlu’nun katıldığı mitingde halk, “Adalet, Hemen Seçim!” sloganlarıyla meydanı doldurdu. Mitingde, Silivri Cezaevi’nde tutuklu bulunan Hatay Milletvekili Can Atalay’ın mesajı da okundu.

Atalay mesajında, “İktidarlarını sürdürmek için her yolu deniyorlar. Rakip istemiyor, yargıyı siyasallaştırarak muhalefeti bastırmak istiyorlar. Ekrem İmamoğlu’nun tutuklanması bunun bir sonucudur. Ama yağma yok. Yurttaş artık seçim istiyor.” dedi.

“İKTİDARLAR GELİR GİDER, MİLLET KALIR”

Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul İl Başkanı Özgür Çelik, tutuklu bulunan Ekrem İmamoğlu’nun mektubunu okudu.

İmamoğlu mektubunda, Mustafa Kemal Atatürk’ün “Özgürlük ve bağımsızlık benim karakterimdir” sözünü hatırlatarak, “Biz, herkesin kendini özgür hissettiği ama kimsenin özgürlüğünün başkasına zarar vermediği, adaletli bir Türkiye için yola koyulduk. Yolumuz, ‘Özgürlük ve bağımsızlık benim karakterimdir. Özgürlüğün, eşitliğin, adaletin dayanak noktası milli egemenliktir’ diyen Mustafa Kemal Atatürk’ün yoludur. Bu, çok onurlu ve meşakkatli bir yoldur. Ben, her türlü bedeli ödemeye hazır olarak bu yola çıktım. Yıllardır ne kumpaslarla ne iftiralarla mücadele ediyordum. Soruşturulmaktan, yargılanmaktan korkmam, yılmam.” ifadelerini kullandı.

Adaletini yitirmiş iktidarların yıkılacağını söyleyen İmamoğlu şöyle devam etti: “Bir kişinin bile haksız yere hapse olmadığı, en ağır suçları işlemiş olanların bile adil yargılandığı, hiçbir suçlunun cezasız kalmadığı adaletli bir Türkiye’yi mutlaka kuracağız. Yalnızca adliyelerde değil; sokakta, pazarda, işyerinde, okulda, hastanede, herkes için her yerde adaleti hâkim kılacağız. Gelirde, vergide, imkân ve fırsatlarda

adaleti sağlayacağız. Özgür ve adil bir ülkede yaşamamanın huzuruyla birbirimize daha çok bağlanacak, birlikte çok daha güçlü bir ülke olacağız. Kendinize güvenin. Sizler bu ülkenin sahibisiniz. İktidarlar gelir gider, millet kalır. Millet büyüktür. Milletin sevgisiyle ısınan Silivri değil; milletin ahiyla buz tutmuş saraylar soğuktur.”

ÖZGÜR ÖZEL: SİZE SÖZ VERİYORUM

CHP Genel Başkanı Özgür Özel yaptığı konuşmada, “Size söz veriyoruz; Ekrem Başkan’ın Cumhurbaşkanlığında Silivri’yi ‘Özgürlükler ve Demokrasi Müzesi’ yapacağız.” dedi.

Geçmişte yaşanan FETÖ kumpaslarına değinen Özel, “Bu ülkenin şerefli askerlerine, gazetecilerine kumpaslar kuruldu. Dönemin başbakanı, kendisini o davaların savcısı ilan etmişti.” ifadelerini kullandı.

19 Mart operasyonunun ardından başta üniversite öğrencileri olmak üzere yurttaşların Beyazıt Meydanı’nda toplandığını, birlikte Saraçhane’ye yürüyerek İBB’ye kayyum atanmasını engellediklerini hatırlatan Özel, Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin gözaltına alınmasına da tepki göstererek şöyle konuştu: “Şimdi o Boğaziçilileri cezalandırmaya kalkıyorlar. Boğaziçi’ne

kumpas kuruyorlar. Yaptıkları iş Boğaziçi’ni tahrik etmektir. Boğaziçi’nin haklı tepkilerini, sanki öğrenciler ortamı terörize ediyor gibi göstermeye çalışıyorlar.”

Boğaziçi Üniversitesi’nde yaşanan protestoların nedenini anlatan Özel, “Boğaziçi’nde olanların sebebi şudur: Nureddin Yıldız isimli, selefi karanlıktan beslenen bu adamın lafı şu: ‘Büluğ çağından önce bir çocuk evlenebilir. Çocuklar arası nikâh da olabilir, büyükler çocuklarla nikâh yapabilir.’ Kayyum rektör Naci İnci’ye de yazık olsun. Boğaziçi’ne uzanan bu kirli hesaba, bu kirli hesabı yapan o çirkin zihinlere diyorum ki; bu millet bu kötülüğü görüyor.” dedi.

19 Mart operasyonunun başarılı olması için 60 milyar dolar rezerv yakıldığını söyleyen Özel, “O parayla, yalnızca Silivri’deki değil, Türkiye’deki bütün çiftçilerin bankalara ve diğer kuruluşlara olan borçlarını kapatabilirdik, faizlerini ödeyebilirdik. Bir o kadar daha paramız kalırdı. Onu da çiftçilere dağıtabilirdik. O para millet için harcanıyordu, bugün 14 bin 500 lira en düşük emekli maaşı alanlara 30 bin lira emekli maaşı verebilirdik ve bunu on yıl boyunca sürdürebilirdik. O parayla atanmayan 1 milyon öğretmeni atayabilirdik ve üç yıllık maaşlarını peşin ödeyebilirdik. O paray-

la 12 milyon işsizimize her ay 15 bin lira işsizlik maaşı ödeyebilirdik.” ifadelerini kullandı.

“SANDIK GELECEK”

“Kimse, Ekrem Başkan unutulur diye plan yapmasın. Ne olursa olsun, o sandık gelecek, ne olursa olsun o hesaplar bozulacak.” diyen Özel, imza kampanyasında 15 milyonu geçtiklerini belirterek “Bir hesap varsa, o hesabı millet yapar. Kötü niyetilerin hesaplarını millet bozar. İkinci parti ile beşinci partinin Türkiye’nin geleceğiyle ilgili plan yapma kapasiteleri yoktur. Türkiye’nin yarınlarında CHP var. Biz varız, biz kazanacağız. Bir büyük imza kampanyasını hep beraber sürdürüyoruz. 15 milyonu geçtik, 20 milyona doğru hızla ilerliyoruz. Şunu kimse unutmamasın ki atılan her imza, içerideki tutuklu bulunan olası Cumhurbaşkanı adaylarını; başta Ekrem İmamoğlu’nu, Ümit Özdağ’ı, Selahattin Demirtaş’ı özgürleştirecek imzalar. Önümüzde sandığı getirecek imzalar. İmzaları atan - atmayan herkesi imzaları tamamlamaya, imza föylerini almaya, en az 25 kişiden imza toplamaya ve dünyanın en büyük güvensizlik oyunu Recep Tayyip Erdoğan’ın tam karşısına dayamaya davet ediyorum.” dedi.

Kampüslerden meydanlara; direnişin topografyası

İstanbul’un sokakları, meydanları, kampüsleri... 1975’ten bugüne öğrenci hareketlerinin belleği, direnişin mekânlarında yaşıyor

● Gökçe UYGUN

15-21 Mayıs arası Gençlik Haftası olarak kutlanıyor. Türkiye gündeminde bir süredir gençler var. İstanbul’da yer yer devam eden protestoların kıvılcımını ateşleyen onlar zira. Geçmişte de İstanbul, öğrenci hareketlerinin başkenti oldu hep.

Son yarım asrı içeren bu geçmişi araştıran New York City merkezli Türkiye Araştırmaları Enstitüsü (Research Institute on Turkey), iki rapor hazırladı. 12 Eylül 1980 Darbesi çalışmaları bünyesinde gerçekleştirilen hafıza çalışmasıyla, öğrenci hareketlerinin İstanbul’daki bellek mekanları araştırıldı. Raporların ilki, Feza Kürkçüoğlu’nun kaleme aldığı “Beyazıt Meydanı’ndan Taksim Meydanı’na Bellek Mekanları - Devrimci Öğrenci Hareketinin 10 Yılı (1975 - 1985)” raporu. Bu çalışmada, dönemin gençlik hareketinin, devrimci mücadelenin yanında anti-faşist direnişin kırılmasına yönelik sistemli saldırıların yoğunlaştığı bellek mekânları olarak Beyazıt-Taksim hattı odağa alınıyor. İkinci rapor ise “Kampüslerden Meydanlara Sokaklardan Kafelere 1985 - 2002 Öğrenci Hareketlerinin Bellek Mekanları” başlığını taşıyor. Sosyolog M. Hakan Koçak’ın hazırladığı bu raporda da 1985-2002 yılları arasındaki hareketlerin politik ve sosyo-kültürel mekanlarına yer veriliyor.

KADIKÖY’ÜN DİRENİŞ GÜZERGÂHI

Günümüzde Kadıköy, gençlik ve alternatif kültürün merkezi olarak anılıyor. Peki son çeyrek yüzyılda öğrenci hareketinde nasıl bir roldeydi Kadıköy?

“Kampüslerden Meydanlara Sokaklardan Kafelere 1985 - 2002 Öğrenci Hareketlerinin Bellek Mekanları” raporunda, Kadıköy’e de yer veriliyor. Buna göre; ilçenin en önemli noktaları, öğrenci hareketlerinin merkezlerindendi. Bu bölgede gerçekleştirilen eylemler, toplumsal değişim ve öğrenci hareketleri açısından önemli bir rol oynuyordu. Raporun ilgili bölümünden satırbaşları şöyle:

1-Söğütözü’ne Kadıköy Belediye-si - Boğa, Altıyol, İskele hattı: Kadıköy 1990’lı yılların ortalarından itibaren toplumsal muhalefetin eylem alanlarından biri haline gelmeye başladı. Daha önceleri Şişli, Çağlayan bölgesinde gerçekleşen 1 Mayıs mitingi ilk kez 1995’te Kadıköy’e taşınır. Kentin merkezi bir noktasında daha görünür olmak, kitlelerle buluşmak hedeflenmektedir. Bu yıllarda aynı zamanda toplumsal muhalefet bir yükseliş dalgası yaşamaktadır. 1995’te Gazi Katliamı sonrası gerçekleşen kitlese yürüyüşlerden biri de Kadıköy’de olur. Olağanüstü kitlesellikteki 1996 1 Mayıs Mitingi ise yürüyüş başladığından göstericilere açılan ateş ve ardından gelen polis saldırısı ile çıkan çatışmalarla kana bulanır ve 3 kişinin yaşamını yitirdiği bir katliama dönüşür. 26 Mart 1996 tarihinde Öğrenci Koordinasyonu’nun harç zammına ve eğitimin

Fotoğraf: Fahrettin Erdoğan

özeleştirilmesine karşı Kadıköy Belediyesi önünde İskele’ye düzenlediği yürüyüşe yaklaşık 2 bin üniversite ve lise öğrencisi katılır. Koordinasyon’un en kitlese ve coşkulu eylemlerinden biri olan bu yürüyüşte açılan “dış güçler” pankartı o sıralarda ana akım medyada yükselen öğrenci hareketini karalamak için atılan başlıklara bir nazire niteliğindedir ve mizah içeren şenlikli muhalefet örneği olarak hafızalara kazınır.

2- BEKSAV: Atılım çevresinin Kadıköy çarşısı içinde yer alan kültür merkezidir. 1995 yılında kurulur. Film gösterimleri, kültür sanat etkinliklerinin yanı sıra devrimci öğrencilerin toplantı mekanlarından biri olur. BEKSAV, sosyalist bir perspektifle “toplum için sanat, insanlık için bilim, özgürlük için politika” sloga-

nı etrafında faaliyet yürütmüştür. Başta müzik, tiyatro, sinema, edebiyat olmak üzere sanatın değişik alanlarında ürünler veren Vakıf ayrıca, enstrüman, dans, fotoğraf, resim gibi pek çok alanda kurslar açmıştır. 2006 yılında Kadıköy’de başka bir binaya taşınan BEKSAV, 2010’da kısa bir süre faaliyetlerini Ankara’da sürdürür. Bir süre kapalı kalan Vakıf, faaliyetlerine kaldığı yerden ve yine Kadıköy’de devam ediyor.

3- Kadıköy Hasırlar: 1990’lı yıllarda Kadıköy’deki mekanlardan bazıları dönüşerek sol kitlenin sosyalleşme mekanlarına dönüşürler. Bunlardan biri de Kadıköy Hasırlar olarak anılan yerdır. Kadıköy’de Beşiktaş İskelesi yanında ilk önce akvaryumcu olarak yapılan camikanlı dükkan dizisi zamanla etrafların-

da hasır tabureler dolu çay evlerine dönüşür ve solcuların uğrak yeri olur. Sol protest müziklerin çaldığı, devrimcilerin birbirleriyle buluştuğu, çay içtiği ve vakit geçirdiği, giderek daha geniş alana yayılan hasır taburelerle hemen İskele’nin yakınında muhalif bir alan oluşur. 2005’te dükkanların belediye tarafından yıkılmasıyla Kadıköy Hasırlar yalnızca dönem tanıklarının belleğinde bir mekan olarak kalır.

4- Marmara Üniversitesi Göztepe ve Haydarpaşa Kampüsleri: Marmara Üniversitesi Göztepe Kampüsü kurulduğu günlerden itibaren hem öğretim kadrosu hem de öğrencileri arasında milliyetçi-muhafazakar bir doku baskın olmuştur. Marmara Üniversitesi’nin hem Göztepe Kampüsü hem de Haydarpaşa, Nişantaşı vb. İstanbul’un farklı semtlerinde yayılmış kampüslerinde her şey rağmen güçlü bir anti-faşist öğrenci hareketi varolmuştur. Bir yandan okul yönetiminin bir diğer yandan da ülkücü ve siyasal İslamcı saldırılarına karşı direnç gösterirken bir yandan da özerk-demokratik üniversite, parasız eğitim mücadelesi sürdürülmüştür.

Raporda ayrıca Özgürlük ve Dayanışma Partisi – Kadıköy, Emek Partisi – Kadıköy, Cumhuriyet Halk Partisi – Kadıköy, Sosyal Demokrat Halkçı Parti – Kadıköy, Moda Çay Bahçesi, Güğüm Türkü Bar, Livan Kahvehane, Reks Sineması ve Moda Sineması da öğrenci hareketinin diğer noktaları olarak yer alıyor.

İLKE Vakfı'na bağlı EPAM'ın yayımladığı "Eğitim İzleme Raporu 2024", Türkiye'de eğitimin genel görünümünü gözler önüne serdi. Ortaöğretimde öğrenci sayısı düşerken, çocuk işçiliği artıyor

● Leyla ALP

İLKE Vakfı bünyesinde faaliyet gösteren Eğitim Politikaları Araştırma Merkezi (EPAM), Türkiye'de eğitimin mevcut durumunu ortaya koyan "Eğitim İzleme Raporu 2024"ü yayımladı. Raporda yeni müfredat çalışmaları, eğitime erişim, eğitim ortamları, eğitimin bütçesi ve finansmanı, eğitimde eşitsizlikler, öğrencilerin sosyal-duygusal gelişimi ve okullaşma gibi başlıklar yer alıyor.

ORTAÖĞRETİMDE ÖĞRENCİ SAYISI DÜŞÜYOR

Raporda 2023-2024 eğitim öğretim döneminde ilkokul hariç tüm kademelerde öğrenci sayısında düşüş yaşandığı, toplam öğrenci sayısının 18,7 milyona gerilediği bilgisi verildi. Özellikle ortaöğretimdeki yüzde 14,6'lık düşüş dikkat çekerken, bu durumun açıköğretim kayıtlarındaki azalmaya bağlı olduğu vurgulandı. Ortaöğretimdeki düşüş, ekonomik zorluklar ve gençlerin çalışmaya yönelmesiyle ilişkilendirildi.

Buna karşın, öğretmen sayılarında kısmi artışlar görülürken okul öncesi öğretmen sayısında yüzde 3,72 oranında bir azalma yaşandı. Bir diğer dikkat çeken bulgu, 2018-2024 arası dönemde mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının sayısında gözlemlenen yüzde 7,9'luk azalma oldu.

ÇOCUK İŞÇİ SAYISI ARTIYOR

Rapora göre 15-17 yaş grubunda işgücünde yer alan çocuk oranı 2023'te yüzde 22,1'e yükselerek son altı yılın zirvesine ulaştı. Ancak bu grubun ne kadarının mesleki ve teknik eğitim kapsamında olduğu, ne kadarının eğitimin di-

şında kalarak işgücüne katıldığı belirsizliğini koruyor.

Aynı yıl "Ne Eğitimde Ne İstihdamda (NENİ)" olan 15-29 yaş arası gençlerin oranı yüzde 26,7 olarak kaydedildi. Türkiye, bu oranla dünya sıralamasında ikinci sırada yer aldı. 15-24 yaş arasında NENİ kadın oranı (yüzde 29,8), erkeklerin (yüzde 15,6) neredeyse 2 katı.

Raporun bu yılki yeniliklerinden biri de sosyal-duygusal gelişim başlığı oldu. PISA 2022 verilerine dayanan bölümde Türkiye'deki öğrenciler merak, azim ve kararlılık alanlarında OECD ortalamasının üzerinde; ancak stres yönetimi ve duygu kontrolünde ortalamanın altında kaldı.

Türkiye, zorbalığa maruz kalma endeksinde

si eğitimin yaygınlaştırılmasına yönelik önemli değişiklikler yer aldı. Anasınıflarının anaokullarına dönüştürülmesiyle resmi okul sayısı yak-

-0,2 puanla 41 ülke arasında 13. sırada yer aldı. 2018-2022 arasında dışlanma yüzde 1,7 ve alay edilme yüzde 2,3 arttı. Fiziksel zorbalık türlerinde ise tehdit edilme yüzde 4,2, eşyaların alınması/zarar verilmesi yüzde 4,3 oranında azaldı. Raporda bu verilerin zorbalığın fiziksel zorbalıktan psikolojik ve sosyal zorbalığa doğru kaydığını gösterdiğine dikkat çekildi.

Raporda okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılmasına yönelik önemli değişiklikler yer aldı. Anasınıflarının anaokullarına dönüştürülmesiyle resmi okul sayısı yak-

laşık üç kat artarken, özel anaokullardaki artış yüzde 28,7 ile sınırlı kaldı. KYK yurt sayısındaki yüzde 7,4'lük artış da eğitime erişimi kolaylaştıran olumlu gelişmeler arasında gösterildi.

YÜKSEKÖĞRETİME BAŞVURUDA DÜŞÜŞ

Yükseköğretimde ise başvuru ve yerleşme oranlarında düşüş eğilimi sürerken, Açıköğretim Fakültelerine ilgi artıyor. Diğer dikkat çeken bir bulgu ise uluslararası öğrencilerin oranının yüzde 4,75'e ulaşmış olması.

2024 verileri, sendikali personel oranında artış yaşandığını gösteriyor. Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri kolunda sendikali çalışan sayısı yüzde 4,96 artarak toplamda yüzde 72,57'ye ulaştı. Sendika sayısı ise 51'den 48'e geriledi. Üye sayısı açısından en büyük sendikalar Eğitim-Bir-Sen (421.672) ve Türk Eğitim-Sen (254.971) olarak öne çıkıyor.

2024 yılı itibarıyla okul öncesinde derslik başına 34 öğrenci düşerken, diğer kademelerde bu sayı son üç yılda değişmedi.

KAYIP İLANLARI

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü'nden almış olduğum diplomamı kaybettim. Hükümsüzdür.

GİZEM ERTOSUN

Flört Şiddeti Farkındalık Atölyesi devam ediyor

Cinsel Sağlık/Üreme Sağlığı Bilgilendirme ve Danışmanlık Merkezi'ndeki Flört Şiddeti Farkındalık Atölyesi'nde şiddet türleri, şiddetten korunma yolları ile güvenli ilişki konuşuldu

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Kadıköy Belediyesi Cinsel Sağlık/Üreme Sağlığı Bilgilendirme ve Danışmanlık Merkezi'nde (CİSAM), 12 Mayıs Pazartesi günü üniversite öğrencilerine yönelik Flört Şiddeti Farkındalık Atölyesi düzenlendi. Sosyologlar Duygu Kahraman ile Aslı Han ve Klinik Psikolog Benan Sadıkoğlu'nun yürüttüğü atölye, katılımcıların birbiriyle tanışmasıyla başladı. Toplumsal cinsiyet bağlamında kadına ve erkeğe yüklenen roller hakkında düşüncelerin dile getirildiği atölyede, flört şiddeti, şiddet türleri, şiddetten korunma yolları, güvenli ilişki gibi birçok konu hakkında bilgi verildi, izlenilen videolarda ve okutulan metinlerde hangi şiddet türleri olduğu üzerine konuşuldu.

"SINIRI AŞABİLİR, TEKRARLAYABİLİR"

Flört şiddetinin duygusal/romantik/cinsel bir beraberlik içerisinde ya da beraberlik bittikten sonra partnerlerden birinin diğeri ya da birbiri üzerinde güç ve kontrol kazanmaya çalıştığını, zarar verici davranış biçimlerini ifade ettiğini söyleyen Duygu Kahraman, bireyler arasında sağlıklı ve güvene dayalı bir rıza ve onay kavramlarının bilindiği, kişisel sınırların korunduğu, şiddete ve baskıya maruz kalmadan flört atmosferini konuşmak amacıyla atölyeyi düzenlediklerini söyledi.

Kahraman, "Flört, toplum tarafından pek görünmüyor, özel alana sıkıştırılıyor, sağlıklı konuşulmuyor. Flört şiddetine ya,

Rasimpasha Mah.
Uzunhafız Sok.
No: 100 Kat: 1 Kadıköy
(Korkmaz Altuğ
Sağlık Polikliniği Üstü)
0216 414 31 86
0216 545 96 91

cinsiyet, eğitim durumu, sosyal ve ekonomik durum gözetmeksizin, fark etmeden herkes maruz kalabilir ve herkes maruz bırakılabilir. Farkında olmadan şiddetin sınırı aşabilir ve tekrarlama durumu olabilir. Güvenli ilişkiyi, kıskançlığın bir sevgi göstergesi olmadığını, bunların hepsini konuşuyoruz." diyerek atölyenin içeriği hakkında bilgiler verdi.

Atölyeye katılmak isteyenler, Cinsel Sağlık/Üreme Sağlığı Bilgilendirme ve Danışmanlık Merkezi'ni arayarak başvuruda bulunabilir.

Foot Care
PodyArt
Ayak Bakım

www.podyart.com

Ayak Bakımı

Ücretsiz danışın!

Çatlak Topuk
Nasır
Kalınlaşmış Tırnak
Detaylı Bakım

(Florence Nightingale hastanesi karşısı)
Bağdat caddesi No: 84/3 Kızıltoprak İstanbul
0 216 492 0722 - 0 532 717 0378

POZİTİF DUYU

İŞİTME SAĞLIĞI EKİPMANLARI
CİHAZ PİLLERİ
KULAK TIKACI
GÜRÜLTÜ ENGELLEYİCİ KULAK KORUMA EKİPMANLARI
KULLANILAN MEVCUT CİHAZLARIN TÜM MARKA MODEL
TEKNİK SERVİS HİZMETİ

0 216 345 00 25
0530 029 06 01
www.pozitifduyu.com.tr

Feneryolu Mah. Rüzgargülü Çıkma Sok. İhlamur Apt. A blok 1-3 D:2 Kadıköy/İstanbul
(Oyuncak Mağazası Üstü- BP Benzin İstasyonu Karşısı)

SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyükleriniz için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

Verilen hizmetler: • 24 Saat Doktor Hizmeti • 24 Saat Hemşire Hizmeti • Fizik Tedavi Merkezi • Diyaliz Hizmeti • Laboratuvar Hizmeti • Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti • Konaklama Hizmeti • Temizlik Hizmeti • Yemekhane Hizmeti • Medikal El Ayak Ve Tırnak Bakımı • Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler	Hizmet Grubu: - Alzheimer - Demans - Geriatri - Palyatif (Yatağa Bağımlı) - Parkinson - ALS - NG (Nazogastrik Sonda) İle Beslenme - PEG (Perkütan Endoskopik Gastrostomi) Bakımı
---	--

SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ
Altıntepe Mah. Galipbey Cd. Cephanlık Yolu Sk. No: 5 Maltepe
Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / Web: seckinhuzurevi.com.tr

EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR - 315

alıntılara yer verdiğimiz "Edebiyat Hayatından Hatırlamalar" köşesi bu hafta Abdülhak Şinasi Hisar ile devam ediyor

Hazırlayan: Leyla ALP

ABDÜLHAK ŞİNASİ HİSAR (14 MART 1887 - 3 MAYIS 1963)

14 Mart 1887'de İstanbul, Rumelihisarı'nda doğdu. Annesi Tepedelenli sülalesinden, okumaya, yazmaya çok düşkün bir kadın olan Emine Neyyire Hanım, babası Mürüvvet, Hazine-i Evrak, İnsaniyet gibi dergileri çıkaran Mahmud Cemaleddin Bey'dir. Kardeşi Selim Nüzhet Gerçek de, matbaacılık ve basın tarihi üzerine kaleme aldıklarıyla tanınan bir yazardır. Küçük yaşlardan itibaren bir

mürebbiyeden Fransızca; Rumelihisarı'nda komşuları olan Tevfik Fikret'ten Türkçe dersleri alan Abdülhak Şinasi Hisar, 1898'de yatılı olarak Galatasaray Lisesi'ne girdi. Tevfik Fikret'le beraber Hacı Zihni Efendi, Recaizade Mahmut Ekrem, Acem Feyzi Efendi, Nafi Efendi, Ahmet Hikmet Müftüoğlu ve Abdurrahman Şeref gibi dönemin önemli şahsiyetlerinin de eğitiminden geçti. Ahmet Haşim, Hamdullah Suphi Tanrıöver, Refik Halid Karay, İzzet Melih Devrim gibi isimlerle dostlukları da bu yıllarda başladı. 1905'te Paris'e giderek Ecole Libre des Sciences Politiques'e (Siyasal Bilimler Okulu) devam etti. II. Meşrutiyet'in ilanından

sonra Türkiye'ye döndü. Aile ortamının teşviikiyle edebiyata küçük yaşlarda ilgi duyan, Fransa'dan da birikim ve etkilerle dönen Abdülhak Şinasi, edebî hayatına şiir, kitap tanıtımı ve eleştiri yazılarıyla başladı. 1931-1936 yılları arasında Ankara'da Balkan Birliği'nin umumi kâtipliğini, 1936'dan 1948'e dek Dışişleri Bakanlığı'nda müşavirlik görevini üstlendi. 1960'ta Merkez Bankası başmütercimi olan Abdülhak Şinasi Hisar, 3 Mayıs 1963 günü Nişantaşı'ndaki evinde öldü ve Merkezefendi Kabristanı'na defnedildi. Yazarın *Everest Yayınları* tarafından yayımlanan İstanbul ve Boğaziçi Yazıları isimli kitabından kısa bölümler paylaşıyoruz.

İSTANBUL VE BOĞAZİÇİ YAZILARI

Tabiatı ve manzarası itibarıyla, dünyanın en güzel ve tarihi eserleri itibarıyla en zengin şehirlerden birinde yaşıyoruz. İstanbul kelimesi insanların başında bir hülya gibi dönüyor. Fakat biz aşığı olduğumuz bu şehrin emsalsiz manzaralarını ne ediplerimizin kalemiyle tahlil ne de ressamlarımızın fırçasıyla tespit edememişiz. (Syf 15)

Hülyaların, ümitlerin ve isteklerin göya gökyüzüne yükselip orada birleştikleri, kaynaştıkları ve kanadıkları bir an olan gurup, ruh için bir buhran zamanıdır. Daha çocukken bile gurubun ufukta ışıktan karanfil gibi kanamaya başladığını görünce bu buhranın kanıma tesirini hissederdim.

Her akşam Ada'da, Nizam Caddesi'nde gezmeye çıkardık. Süslü ve mesut görünen evlerin önünden uslu uslu geçtim. Kalbimin kenarlarında müşıldayan bir deniz duyurdum. Gönüm göya bir ada ve hayat onun etrafında ipeklerinin açılışları hiç dinmeyen bir denizdi. Mırıldanan hülyalarımın seslerini birer davet gibi dinledim. Bir bahar gelecek, derdim, ve gizli kokuları beni şimdiden sarhoş eden bütün çiçekler açılacak, şimdi uykuda bütün bülbüllerim hep birden uyanacak! Bu köşkerin en güzeli bana peri masallarında geçen bir hayat vaat ediyor sanırdım. Yaşadığım hakiki hayatım değil, bir hülya silsilesiydi. Ben Büyüka'da bir çocuk değil, bir başka yerde bir başkasıyım. (...)

İnsanların hilelerinden ve adiliklerinden iğrenmiş, aldanmış ve yaralanmış olduğumuz gün kaynaşan hislerimizin alevleri gözlerimizden saçılarak ve muhteşem bir öfke içinde parıldayarak hiçbir adam yüzü görmemek için başımızı alır, kaçır gibi yalnızca, uzun uzun yürürüz. Kırbaçlanmış bütün hislerimiz içimizde şahlanırlar! Sükutumuz içinde yalnız kendimizin dinlediği uzun bir nutukla dünyaya nefretimizi, insanlara lanetimizi haykırır ve aptallığımızı kendi yüzümüze bağırırız!

Ancak öfkemizi biraz yenip hazmedince sanırsınız ki kalbimiz artık azat edilmiş bir kuvvettir. Bu hiddet, bu nefret ve la- netten sonra biz de artık hür, müstakil ve kudretli olacağız! Sanki bir ameliyattan sonra gözlerimiz yeni açılmış gibi ve bir hastalıktan sonra fikrimiz yeni işlemeye başlamış gibidir! Kendi yüksekliğimize, kendi kendimize inanımız bizi yatıştırır. Zira kendimize de inanmazsak kime inanabiliriz? (Syf 40-41)

Boğaziçi mahallelerinin yaz kış oturan bu ahalisi her sene çoğalıyordu. Fakat yalı boyu denilen sahil kısmında yan yana sıralanan asri yalı-

ların sahipleri için asıl Boğaziçi bilhassa yaz ve deniz diyarıydı. Burası sayfiye, hava tebdili, keyif, neşe, inşirah, huzur, muşaka ve hayal yeri idi. Bu, bir deniz değil, bir nehir değil, Boğaziçi'ydı.

Her sene yaza doğru, pazar kayıklarına doldurulan ve saraylıların al renkli çuhalara, şehirlielerin beyaz örtülere sarıdıkları eşya denikleri odalara taksim edilir, haremelerin kafesi, selamlıkların kafesiz pencereleri aqlır ve Boğaziçi mevsimi, hamdolsun, bir kere daha başlamış olurdu.

Boğaziçi, kayıklarla geçilirken, iki sahil boyunca sırasıyla görünen gönül açıcı manzaralar, rengarenk evler, hülyalı yollar, beyaz saraylar, saray gibi yalılar, beyaz camiler, beyaz ve ince minareli, bahçeler, parmaklıklar, korular, köşkler, çeşmeler, kameriyeler, ağaçlar, çiçeklerle yirmi beş kilometrelik bir yol tutardı.

... Boğaz tiryakilerinin daha ziyade severek "İlebiderya" da dedikleri, bu eski halis Boğaziçi yalıları klasik mimarisinin hususi vasıfları vardır. Boğaziçi dediğimiz incelik, güzelliği, sanat harikasını vücuda getiren, yalıyı yapan hassas mimar, ince birtakım hesaplara istinat eder: Yalıyı önündeki denizin emsalsiz mavisıyla, arkasındaki dağların yeşili arasında açar. Öyle ki, sofalar üzerindeki odaların kapıları açılınca, ön taraftaki sular ve arka taraftaki yamaçlar gözler için birleşir. Aynı birer binası yoksa bütün yalıların yarısı harem, yarısı selamlıktır. Alt katın sofalar ve odaları mermerdir. İkinci kata yayvan ve geniş merdivenlerle çıkılır. Yukarı kattaki sofalar ve odalar ahşaptır. İklim çok güneşli olduğundan pencerelerin üzerinde, gözleri güneşten korumak için, âdetâ bir kasketin öñü gibi, geniş saçaklar vardır. Bütün mimari, yalının denizle devamlı irtibatı üzerine müstenittir. Yalının önünde yol yoktur. Yalı, deniz sahnına gömülmüş ve

hatta bazen toprak değil, su üstünde yapılmış ve denize bakan odalar su üstüne çıkmıştır. Önlerindeki suları, sanki daha ziyade içlerinde duymak için, odaların altlarında kayıkhaneler vardır. Daha çok ve daha yakından su sesi dinlemek için, su sesine yalı içinde ve ilave olsun diye, bu yalıların sofalarında ve hatta bazen bunlara ilaveten bazı odalarında, ayrıca birer havuz bulunur. Eski Türk, âşığı

olduğu bu sesleri daimî olarak duymak isterdi. Öyle ki, bu sular mütemadiyen akar, yalıda bu ses gece gündüz eksilmezdi. Hasretini duyduğu suların sevdasını yakından tatmin etmek isteyen eski Türk'ün bu aşkının ifadesi, Boğaziçi yalısı olmuştur.

(Syf 71-73)

Boğaziçi'nin asıl hususiyeti, belki de, mehtaplı gecelerde kayıklarla yapılan saz âlemleri, yani Boğaziçi'nde "mehtap" denilen ve sazla âdetâ büyülenmiş bir füsün halini alan "mehtap geceleri"ydi. O gecelerde, büyüğe, mesela bir balık kayığına yerleştirilen hanende ve sazendeler, ayın doğduğu sıralarda başlayıp, Boğaziçi'nin muayyen noktalarında dura dura ilerleyerek ve sonra yavaş yavaş dönerek, bütün Boğaziçililerin de kendi kayak ve sandallarıyla saz alayına katılmasıyla git-tiğe genişleyen bir halka halinde, Boğaz'ın aşağılarına kadar inerlerdi. Gece, mehtapta bu sazi dinleyenler öyle bir cezbeye tutulurlardı ki, bunun belki biraz izahı lazım gelir: Birkaç göç ananesinde kadınların ve erkeklerin beraberce saz dinlemelerine imkân yoktu. Bir konsere gitmek âdeti yoktu. Radyonun mevcudiyeti yoktu. Bu zamanlarda, böyle iyi bir sazın zevkine dalanlardan birçokları da yalnız gözleriyle sevdiklerini bu vesileyle gördükçe, bu mehtap gecelerinin harikade kimyetini takdir ederlerdi. Saz onların aşklarını söylerken, hele sazendeler, hele hanendeler birer şiir ve aşk destanı söylemiş olurlar, hele kadın sesleri, hele erkek sesleri, bir lisanın mahrem kelimelerini duyurmuş olurlardı. Öyle ki, Boğaziçi'ni evvelce görmemiş olup ilk defa gelenler, bu mehtap gecelerini tekin bulmazlar da bunları hayretle, âdetâ korkuyla seyrederlerdi. Bu gecelerin mehtap ve musiki karışan hisleri, bütün bir ömrün en sihirli hatıraları olarak kalırdı. Bütün o zamanlarda, milletin medeni rüşdü, millî terbiyenin ve nezaketin fevkaladeliği, bu gecelerin millî cehresi yüzünden hiçbir sarhoş, sesini duyuramadığı gibi, ne hanende ve sazendelere ne de kadınların kayıklarına bir müdahalede bulunurdu. Böylece, bu millî saz konserleri, hiç şüphesiz olarak, mucizevi bir güzellikle sona ererdi. (Syf 75)

Gençliğimizin Boğazi-

çi'nde, zaten âdetâ saraylar mahallesi olan Beşiktaş ve Ortaköy'den sonra da hemen her mahallede Kuruçeşme'de, Arnavutköyü'nde, Bebek'te, Rumelihisarı'nda Emirgan'da, İstinye'de, Yeniköy'de, Tarabya'da, Büyükdere'de ve Anadolu kıyısının da tekmil köylerinde büyük, güzel eski yalılar vardı. Birçoklarının içlerine girdiğimiz bu yalıların bu gün mevcut olmadıklarını görüyoruz. Yazık ki, bu eski yalıların hususiyetleri, mimarileri, müstemilatı, tarihleri ve hatıraları, eşyaları ve sakinleri hakkında malumatımız tam değil, bilakis,

bir hayli eksik ve üstünkörüdür. (...)

Bu yalılar, eski Boğaziçi medeniyetinin birer kalesi ve birer şahitleriydi. Bu şahitler, şimdi hayli azalmıştır. Onların nesilleri, tarihten evvelki zamanların mahlukları gibi, tükenmiş, devirleri kapanmıştır. Bu eski zaman yalılarının bir tanesini daha yeniden inşa edip ortaya koyamayacağımıza göre, sonuncu kalan değerlerinden bir tanesini olsun kendi kendine yıkılma veya yıktırılmadan kurtarmalıyız.

Zaten bunların sayıları, bugün, Rumeli kıyısında, belki bir iki ve Anadolu kıyısında da belki sekiz on olmak üzere, bütün Boğaziçi'nde bir düzineyi dolduramamaktadır. (syf 88-91)

Tarihi, mimari ve bedii kıymetleri en büyük olan Boğaziçi yalılarının muhafaza edilmeleri kararı ile artık onların yıktırılmasına müsaade edilmeyerek tasnif edilmeleri lazım gelir. Boğaziçi yalılarının muhafaza edilmeleri lazım gelenlerinin listesini tespit etmek zamanı artık gelmiştir. Bazı yalılar, Boğaziçi'nin bazı noktalarında, dünya bakımından en kıymetli ve güzel manzaralar teşkil ettiği muhakkaktır.

Bu en kıymetli yalıların çoğu, Anadolu kıyısında bulunuyor. Muhafaza edilmeleri bilhassa kıymetli olacak olanları tespit edebilmek, etrafı tahkikata istinat eden bir ihtisas işidir. Bu yazımda, benim hatırladığım on tanesini ancak, muhabbetli bir liste taslağı gibi kaydediyorum. Bunlardan en mütehap olanların, kendilerinden ibaret olacağına kanaatim olmadığı gibi, en mütehap olacak olanların da, mutlaka bunlar olduğuna kani değilim.

Hatırladığım bu on yalı: Kuzguncuk'ta Fethi Paşa Yalısı, Beylerbeyi'nde Hasi Paşa Yalısı, Kandilli'de Ostrorog'ların Yalısı, Kandilli'de Kıbrıslı Mehmet Paşa Yalısı, Anadoluhisarı'nda Meşruta Yalı, Körfez'de Prenses Rukiye Hanımefendi'nin Yalısı, Kanlıca'da Rasim Paşa Yalısı, Baltalimanı'nda Mediha Sultan Sarayı, Emirgan'da Şerifler Yalısı, Yeniköy'de Sait Halim Paşa Yalısı'dır. (Syf 102-103)

Mahallede kitap dayanışması

● Gökçe UYGUN

Caddebostan'da yaşayan 16 yaşındaki Deniz Çoban, İrmak Okulları'nda IB (International Baccalaureate) programına devam eden 11. sınıf öğrencisi. Uluslararası düzeyde tanınan bu sistemin temel hedefleri arasında öğrenmeyi öğrenmek, topluma faydalı olmak, analitik düşünmek, etkili iletişim kurmak gibi beceriler ve değerler bulunuyor. Okulu sayesinde bu sistemin öğrencisi olan Deniz, IB'nin Yaratıcılık-Hareket-Topluma Hizmet (Creativity-Activity-Service) başlığı altındaki zorunlu projelerinden birini hayata geçirdi: BOM – Birlikte Okuyan Mahalle.

KİTAP TAKASI

Küçüklüğünden beri kitaplarla iç içe büyüyen Deniz, ailesinin geçmişte yönettiği çocuk kitabevi "İyi Cüceler"inde etkisiyle okumaya ve kitap paylaşımına değer veren bir öğrenci. Bu değerleri mahalleleriyle paylaşmak isteyen Deniz, kitap değiş tokuşu fikrini geliştirerek ilk adımı attı. Projenin odağında mahalle kültürünü canlandırmak ve kitapları erişilebilir hale getirmek

Kadıköylü lise öğrencisi Deniz Çoban, kitap değiş tokuşuna dayalı projesiyle mahalleliyi okumaya ve paylaşmaya davet ediyor

var. Deniz, Caddebostan'da uzun yıllardır faaliyet gösteren Kökleri bir butik kitabevi olan Gergedan Kitabevi ile iş birliği yaptı. Kitabevinin önüne kurulan raflara isteyen herkes kitap bırakabiliyor, ilgisini çeken kitapları alıp okuyabiliyor. "Değiş tokuş" esa-

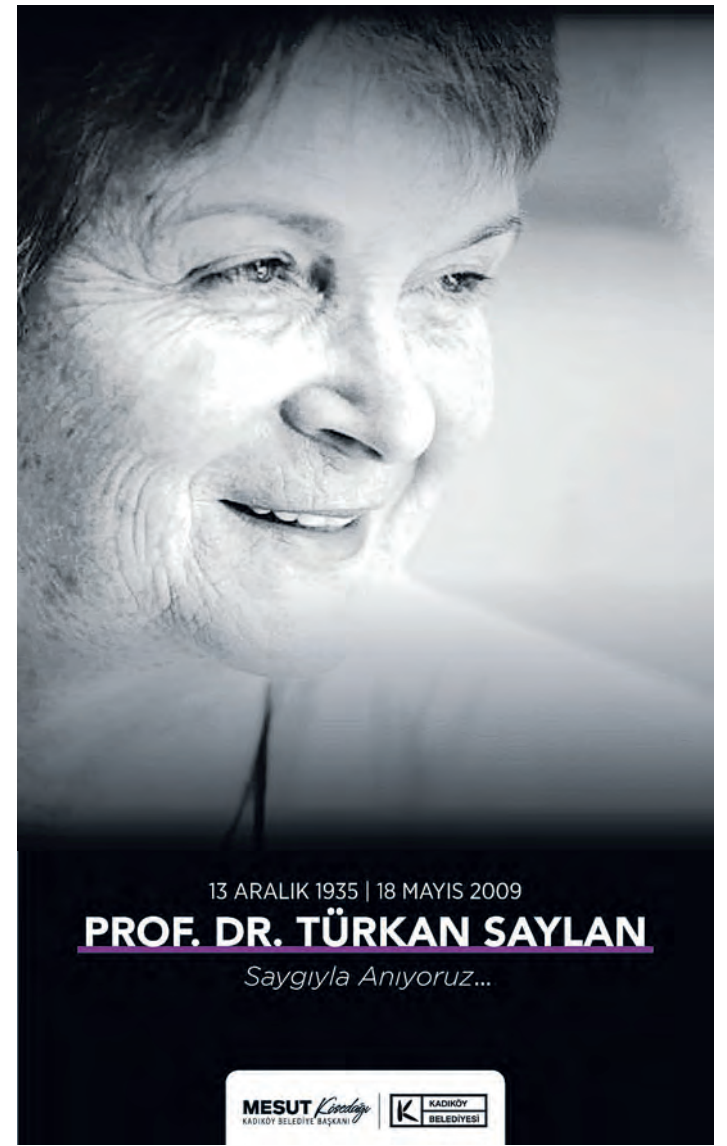
sına dayanan bu sistem tamamen gönüllülüğe dayanıyor.

19 Nisan'da 41 kitapla başlayan raflar, kısa sürede büyük ilgi gördü. İlk hafta sonunda kitap sayısı 250'yi aştı. Bu esnada Erenköy ve Caddebostan esnafı da projeye destek vererek dükkanlarına posterler astı.

BOM projesi semte de yayıldı; Erenköy'deki Otuz Kağıt İşleri adlı kırtasiye ve Feneryolu'ndaki NaturPirat Atölyesi de raflara ev sahipliği yapmaya başladı. BOM rafları 20 Mayıs'a kadar açık olacak. Ardından, raflarda kalan kitaplar "Zeytinin Kitap Kalbi" adlı oluşuma bağışlanacak. Bu gönüllü girişim, kitap satışlarından elde ettiği gelirle depremzede ve güzel sanatlar lisesinde okuyan gençlere burs sağlıyor.

Deniz Çoban tüm kitapseverleri projesine desteğe davet ediyor; "Hepimizin evlerimizde başka okullarla paylaşmak istediği kitaplar vardır. Değiş tokuş, tüketim alışkanlıklarımızı kontrol altında tutmak açısından da oldukça etkili bir yöntem. Kitap bırakarak ya da alarak projeme destek olursanız çok sevinirim. Okumayı seven, paylaşmayı seven herkesi BOM raflarına bekliyoruz."

+

13 ARALIK 1935 | 18 MAYIS 2009

PROF. DR. TÜRKAN SAYLAN

Saygıyla Anıyoruz...

MESUT Kızılay KADIKÖY BELEDİYESİ BAŞKANLIĞI

KADIKÖY BELEDİYESİ

Çocuk ve gençler tiyatro ile büyüyor

Çocuk Genç Sanat Tiyatro, yeni oyunları Spiritua ile Shakespeare'in beş büyük tragedyasını 45 çocuk ve gençle sahneye taşıyor

● Deniz Şimal TAŞAN

Kadıköy Moda merkezli Çocuk Genç Sanat Tiyatro (ÇGST) sekiz yıldır yedi bine yakın çocuğu sanatla buluşturdu. İdil Türkmenoğlu ile Arda Aydın'ın "sanat iyileştirir" hedefiyle 5 ila 18 yaş arasında çocuklara eğitim vermek için kurdukları ÇGST, farklılıkları ve zamanı yönetmeyi, takım çalışmasını, eşitlik ve adaleti gençlere aşılamayı hedefliyor. Atölye yürütücülerinin pedagojik formasyonlu ve konservatuvar mezunu olduğu ÇGST'de temel amaç sanatla ülkenin kültürel yapısını değiştirmek ve dönüştürmek. Yetenek sınavıyla değil ailelerle tanışarak çocuk ve gençleri kabul eden ÇGST'de öğrencilerin yüzde 30'u burslu. Ayrıca konservatuvara girmeyi hedefleyen çocukların hepsi yüzde 100 başarıya sahip.

Çocuk Genç Sanat Tiyatro'nun (ÇGST) kurucu ortakları İdil Türkmenoğlu ve Arda Aydın ile sekiz yıllık maceralarını konuştuk.

KURS DEĞİL ÖRGÜN SANAT EĞİTİMİ

ÇGST'nin Biraderler Yapım Şirketi'nin altında bir sosyal girişim olarak kurulduğunu söyleyen Türkmenoğlu, "Burada sürdürülebilir olmayan kurslardan farklı olarak, çocukların ve gençlerin tiyatro destekli örgün sanat eğitimi alabilecekleri bir

alan yaratmak hedefiyle yola çıktık. Tek başına tiyatro değil, onu tamamlayan yan disiplinlerle de çalışmalar yapıyoruz. Bunların hepsi atölye çalışması." dedi. Türkmenoğlu, ÇGST'nin bir kurs olmadığını ve sene sonu müsamesesinin olmadığını vurguladı.

ÇGST'nin hafta sonları tiyatro, dublaj, seslendirme, müzik, görsel tasarım ve sosyal beceri atölyeleri düzenlediğini kaydeden Türkmenoğlu konuşmasına şöyle devam etti: "Çocukların bir alan seçmelerine gerek yok. Biraderler Yapım'ın prodüksiyonlarına oyuncu olarak da yetişenler oluyor. Onun için biz

ÇGST Cast'ı da kurduk. Reklamlara, çeşitli dizilere bazen sinema filmlerine oyuncu çocuk arayışında bize başvuruyorlar. Ama biz de onlara özel kurallarla karşılık veriyoruz. Özellikle Arda Aydın'ın çocuk oyuncuymken yaşadığı sıkıntıları bu çocuklar yaşamasın, güvenli bir ortam kuralım ve sahayı temizleyelim diye yola çıktık."

ÖDÜLLÜ BİR MÜZİKAL: DOLAP

2023 yılında sahnelenmeye başlayan ve büyük ilgi gören "Dolap: Bir Gençlik Müzikali", 49. İsmet Küntay Tiyatro Ödülleri'nde "Yılın En Başarılı Çocuk – Gençlik Oyunu" ödülüne layık görüldü. Müzikal, ÇGST'nin 25 oyuncusuyla gençlerin hikayesini, hayatını, eğitime dair sorunlarını anlatıyor. Distopik bir gelecek üzerinden konuşmaların olduğu müzikal, Türkiye'de sadece gençler için yazılmış ilk metin olmakla beraber seyirci kitlesi ise 10 yaş ve üzeri için.

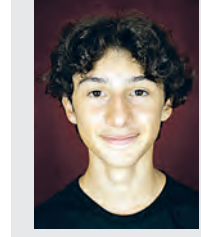
Oyunun Grand Pera'da prömiyerinin yapıldığını söyleyen ÇGST kurucu ortaklarından Arda Aydın, "Deprem bölgesinde altı temsil yaptık, İzmir ve Ankara'ya gittik. İstanbul'da geçtiğimiz sezonun neredeyse tamamını Maltepe Türkân Saylan'da geçirdik. Dolap'ın çok destekçisi oldu ve 40 temsili oldu. Yaş aralığı 8 ila 17 olan bir kumpanyanın da bu kadar çok temsil yaptığı başka bir oyun yok." dedi.

EZBER BOZAN BİR PROJE: SPIRITUA

Genç bir grupla onların enerjisini sahneye aktarabilecekleri bir iş yapmak istediklerini söyleyen Arda Aydın, "William Shakespeare ile ilgilendiğim bir dönemlerim vardı, onun beş tragedyasını ve ağır dilini 7 ila 18 yaş arası çocuklara nasıl dinletirim diye düşündüm ve 'Shakespeare'i Tiktok danslarının içine yedirmeye karar verdim. 45 çocuğun olduğu bir koroda, Shakespeare'in tiratlarını anlatabilir böylece yeni bir seyirci kitlesi yaratabiliriz. Artık tiyatrodan duran bir dekorun bu çocukların ilgisini çekmediğini biliyorum. Hayat değişiyor ve biz de arkayı bir 'Tiktok' ekranına dönüştürdük." şeklinde konuştu. Spiritua, 21-22 Mayıs'ta Grand Pera Emek Sahnesi'nde tiyatroseverlerle ilk kez buluşmaya hazırlanıyor.

GENÇLER İÇİN "MUTLULUK KAPISI"

Altı yıldır Çocuk Genç Sanat Tiyatro'nun bir parçası olan ve 18 yaşına girmeye hazırlanan Elif Aydoğan, "Altı yıl çok eğlenerek geçti. Burada hiç sıkıldığımı hatırlamıyorum. Burası aslında benim için bir kaçış noktası. Burası benim için her zaman bir mutluluk kapısı." derken 15 yaşındaki Kaan Başar şunları söyledi: "Beş yıldır buradayım ve benim için çok güzel geçti. Bir kere buraya katılmak hayatımın dönüm noktalarından biri. Çevrem ve hayatımın genel akışı çok farklı bir hal aldı. Tiyatroyla birlikte arkadaşlarımla kurduğum iletişim bana çok fazla tecrübe kattı. Tiyatro benim her zaman çok sevdiğim ve hayran olduğum bir şeydi, hep dahil olmak istemiştim."

Emek'in veda gecesi

İstanbul'un alternatif tiyatro sahnesine yön veren, bağımsız üretimlerin yuvası haline gelen Kadıköy Emek Tiyatrosu, 12 yıllık serüvenin ardından perdelerini kapatma kararı aldı.

Beyoğlu'ndaki meşhur Emek Sineması'nın yıkılmasının ardından, adını tiyatrodan yaşatmaya karar veren tiyatro sanatçısı Pınar Yıldırım tarafından 2012'de kurulan sahne, o günden bu yana yenilikçi oyunlara, genç sanatçılara ve alternatif anlatım biçimlerine alan açarak hem tiyatro dünyasında hem de izleyicilerin gönlünde özel bir yer edindi.

Kapanış haberi, tiyatro çevrelerinde ve sanatseverler arasında büyük bir üzüntüyle karşılandı. Ancak Kadıköy Emek Tiyatrosu, veda kararını sesiz sedasız değil, sanat dolu, duygusal bir geceyle taçlandırmaya hazırlanıyor. Kadıköy The Wall'da gerçekleştirilecek "Sahneye Veda" gecesinde sanat camiasından birçok tanınmış isim bir araya gelecek. Gecede, tiyatroya gönül vermiş sanatçılar, Ka-

Alternatif tiyatro sahnesinin önemli duraklarından biri olan Kadıköy Emek Tiyatrosu kapandı, veda gecesi 22 Mayıs'ta...

dıköy Emek Tiyatrosu'na son kez selam duracak. Gecede sahne alacak isimler arasında Bennu Yıldırımlar, Burcu Cavar, Bülent Emrah Parlak, Damla Sönmez, Elit Andaç Çam, Engin Alkan, Hakan Efe Ünal, Melis İşiten, Merve Polat, Nergis Öztürk, Onur Özaydın, Sitare Akbaş, Selen Öztürk, Tanıl Yöntem ve Yunus Emre Terzioğlu yer alıyor.

Kozyatağı'nda yeni grup sergisi

Mayıs 2023'te faaliyete geçen Quick Art Space, Nergis Abıyeve'nın küratörlüğündeki üçüncü grup sergisini 11 Nisan-4 Haziran tarihleri arasında gerçekleştiriyor. "Benzer Bir İpe Dügümlü Olmak" adlı grup sergisiyle sezona devam ediyor

Sergi ismini, "Anne with an E" dizisindeki bir bölümden ödünç alıyor. Lucy Maud Montgomery'nin "Anne of Green Gables" adlı kitabından uyarlanan, 19. yüzyıl Kanada'sındaki feminist dönüşümleri içeren dizi, özgürleşmenin katmanlarına da odaklanır. Bu başlık Charlotte Bronte'nin, Jane Eyre kitabında Mr. Rochester'in Jane Eyre'a söylediği bir cümleden devşirilmiştir: "Bazen seninle ilgili çok garip duygulara kapılıyorum. Özellikle şu an olduğu gibi yanımdayken. Sanki burada, sol kaburgamın altında, kalbimin olduğu yerde bir ip varmış da sıkıca sana bağlanmış gibi hissediyorum; senin de aynı şekilde bana bağlı olduğun bir ip."

Bir metafor olarak ele alınan "Benzer Bir İpe Dügümlü Olmak" sergisinde birliktelik, dayanışma, aidiyet, özgürlük gibi kavramlarla ilgilenen sanatçıların sergi için üretilmiş ve daha önce izleyiciyle buluşmamış yapıtlarına yer veriliyor. Çeşitli yüklerle, toplumsal cinsiyet kalıplarıyla yaşamının özgürlüğe balta vuran taraflarıyla ve kendimize nefes alabilecek alanlar yaratmakla ilgilenen Benzer Bir İpe Dügümlü Olmak mücadelenin henüz bitmediğine, belki de bitmesinin imkansızlığına işaret ediyor.

HAFTANIN PUSULASI

Hazırlayan: Semra ÇELEBİ

KİTAP

Toprak Kovgunları

Kemal Ateş'in "Toprak Kovgunları" adlı kitabı h2o kitap'tan çıktı. Toprak Kovgunları yolu olan ama çamur dolan, köye benzeyen ama köy olmayan bir âlemin; köylüye benzeyen ama köylü olmayan, kentsoyluya öykünen ama işçi olan insanların şaşkın, biçimsiz, kalıplara uymayan, anlam bulamayan çileli ve muhtaç dünyasını anlatıyor. İçsinin ve kadının kimliğini bulmaya başlaması, kadının ve erkeğin ataerkil zincirleri kırmak zorunda kalışları olanca gerçekliği ve umut yüküyle sergileniyor.

"Anadolu köyleri gecekondu mahallelerine taşındı, Anadolu köylüleri fabrikalara... Ucuz işgücü dedi patronlar, ekonomistler. Adıyla sanıyla ücretli emek, ücretli köleler..." (Tanıtım Bülteninden) h2o kitap / 232 sf h2o kitap'tan nisan ayında çıkan diğer dikkat çeken kitaplar şunlar: ■ Sığınaktan Önce / Naim Tiralı / 256 sf ■ Kabus Gibi / Semir Aslanyürek / 332 sf ■ Bizim Köyün Ermenileri / Uğur Sümer / 200 sf

ALBÜM

Romances Del Alma

Sefarad müziğinin Türkiye'deki en önemli temsilcilerinden Janet & Jak Esim, yıllardır bellekleri kazınan çalışmalarıyla bu kadim kültürün izini sürmeye devam ediyor. Şimdi ise bu müzikal yolculuk, aile mirasının yeni kuşağı Yusuf Esim'in katılımıyla daha da derinlikli bir boyuta ulaşıyor. Bu sefer Janet ve Yusuf'un bir araya geldiği albüm çalışması Romances del Alma, Sefarad ve İspanyol müzik geleneğini özgün ve samimî bir yorumla buluşturuyor. Albümün temelleri, 2021 yılında İspanya'nın San Sebastián şehrinde atıldı. Yusuf Esim'in yüksek lisans çalışmaları kapsamında şekillenmeye başlayan proje, yıllar içinde gelişerek bir albüm fikrine dönüştü. 10 eserden oluşan Romances Del Alma, dört yıllık titiz bir çalışmanın ürünü. Müzikal bütünlüğünün yanı sıra kültürel bir hafıza projesi olma niteliği de taşıyan albüm bazı eserlerinin görüntülü kayıtlarıyla birlikte Kalan Müzik Stüdyoları'nda ölümsüzleştirildi.

Ruhu doyanan şarkılar:

- Hoptirinom / Evrencan Gündüz (Feridun Hürel Albüm)
- Perişan / Maya Perest (Yıllar Sonra Hümeyra)
- İncelikler Yüzünden / Kalben (Sertab Erener SAYGI 1)

DİZİ

Hayat Sana Mandalina Verdiğinde

Netflix'in yeni Kore dizisi "When Life Gives You Tangerines" (Hayat Sana Mandalina Verdiğinde) "şimdiden platformun hit listesine girdi. IMDB'de 9,2'lik puanıyla tüm dünyada ilgi çeken dizi,

klasik bir K-pop dizisi olmaktan öte-ye geçtiğinin de göstergesi. 1960'ların başında Güney Kore'nin Jeju adasında yoksulluk içinde yaşayan 10 yaşındaki Ae-sun'un annesi ve akrabalarıyla iç açıcı ilişkisini anlatarak başlayan dizi, küçük kızın hayatının peşinden günümüze kadar geliyor ve aşkla, acıyla, yoksullukla, özlemle, sevgiyle dolu bir yaşam öyküsü sunuyor. 70 yaşında dönüp yaşadığı onca yıla bakarken izleyiciyi de kendiyile sürükleyen Ae-Sun'un ömrü, duygusal olarak izlemesi zor bir seyirlik sunsa da sürükleyiciliğiyle öne çıkıyor. 16 bölümlük dizi boyunca küçük Jeju adasından Busan ve Seul'e uzanıp ülkenin 60 yılda yaşadığı tüm politik ve ekonomik gelişmelerine tanık olmak da cabası.

Vicdan ve önyargı yan yana olamaz

ALPER TURGUT

alperturgut@yahoo.com

Sanırım, iki sene önce Suç ve Ceza Film Festivali'nde seyretmiştim Fani Dizeler adlı İran işi yapıtı, birçok parçanın tam bir ahengi ve tonu yoktu, ancak ortaya çıkan bütünlük resmen yıkıcı idi. Zaten Alireza Khatami ve Ali Asgari'nin ortaklaşa çektiği zelzele etkili bu iş, festivalin en iyi filmi seçildi ve 'Altın Terazi' ödülünü kazandı. Peki, kadim bir coğrafyada, yediden yetmiş yediye bir halkın, sosyal bir çürümeyle yaşamak zorunda kaldığını anlatmaya çabalarsan ne olur? İran, direkt sansür uyguladı, hatta yönetmenlerin ülkede film çekmesini yasakladı. Vizyondaki "Öldürdün Şeyler" (The Things You Kill) filmi-ni anlatacakken, konu ta buraya geldi, iyi ki geldi.

Çünkü öncelikle komşumuz İran ile ne çok benzeşiyoruz, ancak onlar (yönetmenler), onca baskıya karşın, ege-

menlerin hismine uğrayacaklarını da bildikleri halde, sinemasal anlatıyı bedel ödeme pahasına sürdürüyorlar. Gürül gürül bir sobadan kızgın kestaneleri çıplak ellerle almak, hiç kolay bir iş değil ha! Biz, meselesi olan filmlere yoğunlaşan birkaç cesur yönetmeni kenara koyarsak şayet, geriye kalan ve neredeyse 111 yaşındaki koskoca sinemamız, harbinden suya sabuna dokunmayan, kimsenin derdine derman olmayan işlerle boğuşup duruyor. Geçtiğimiz Şubat ayında Galatasaray-Fenerbahçe derbisine atanan yabancı hakem (Sloven Slavko Vincic) örneğinde olduğu üzere, sinemamıza da yabancı yönetmenler atayabiliriz, gönül rahatlığıyla.

Şakası bir yana, yeni transferimiz Alireza Khatami çekti Öldürdün Şeyler'i. Film, Türkiye, Fransa, Kanada ve Polonya ortak yapımı bir proje. Gerçi yaşama geçirilmesi hayli zahmetli ve pahalı olan filmler (hatırı sayılır bölümü), uzun yıllardır ülkelerin ortak kısıyla sinemalara taşınıyor. Başrollerini Ekin Koç, Erkan Kolçak Köstendil, Hazar Ergüçlü ve Ercan Kesal'in sırladığı film, Türkiye'de çekildi.

Her şeyden evvel, filmin sinematografisini çok güçlü, yönetmenlik becerisine de şapka çıkartılır, oyuncu yönetimi ve oyuncuların performansı da takdire şayan. Senaryonun aksadığını düşündüğüm bazı sahneler hariç, bol miktarda metaforu pelikülüne yediren bu seyirlik hakkında, herhangi bir itirazım yok. Devamında bizi bizden daha iyi tanyor gibisin, replikler, diyaloglar, sahiden yerel, hiç sırtıtmıyor. Demek ki, yönetmenlik dışında bu titiz senaryo da Ali Rıza'ya (Alireza) ait olduğuna göre, memleketimize metin takviyesi de yapabiliriz, iyi ve yetkin senaristleri de de ithal etsek, hiç fena olmaz!

Öldürdüğün Şeyler, ABD'den Anadolu'ya dönünce, ailesiyle arasındaki uçurumun daha bir farkına varan Ali'nin öyküsüne odaklanıyor. O, bir üniversitede sözleşmeli bir yabancı diller hocasıdır, ailesinde en çok sevdiği insan olan annesinin ölümü, onda geçmişte bastırdığı, üzerini örtmeye çalıştığı olumsuz şeyleri tetikler. Baytar olan eşinin, yaşamının biricik gayesi olan bebek arzusu, kısır olduğunu öğrenen Ali'yi hepten sarsar. Babası Hamit'e olan sonsuz öfkesi, onunla hesaplaşamadıkça dinecek gibi değildir. Ona bu süreçte iyi gelen yegâne şey, ıssızlığın tam ortasında tarlasında işe başlayan bahçıvan Reza ile kurduğu yeni dostluğudur.

Yas sürecindeki büyük kırılma, zavallı anneciğinin şüpheli ölümünden sorumlu olanlardan intikam alma tutkusuyla ve telafisi mümkün olmayan sonuçlarla birlikte çığagelir. Bükülmenin getirisi oç alma tavrı, onun kişisel mevzusuna dönüştükçe, ruhunun derinliklerinde olanlar hakkında, kendisine ne bir ayta tutmak zorunda kalacaktır. Gömülü aile sırlarının ifşasını, önce kendine yapmalıdır. Çünkü gelecek, geçmişte zannettiklerimiz ile kurulmaz. Önyargı denilen illet, iyile kötüyü

ayırt etmek konusunda, yoğun bir sis tabakasının yardımına başvurmak demektir, bir bakıma. Sonrasında vicdan belirir, seni sıkı bir sorguya alır ve tüm olanlara bakıp, yüzde yüz haklı mıydın gerçekten der.

İktidarsızlık şiddeti mi, şiddet mi iktidarsızlığı doğurur. Tuhaflıkla gerçekçiliği sentezleyen ve şiddet üzerine kendince bir şeyler dillendiren Öldürdüğün Şeyler, bencil benliğimiz ile nasıl yaşamak zorunda olduğumuzu kurguluyor, uzun lafın kısası. Celallenme, utanç, pişmanlık ve kendinden nefret etmek, tesbihin taneleri gibi ardı ardına geliyor. Hemen her şeyi saklıyoruz, salt sözlerimizi de değil, benliğimizi, duygularımızı, ruhumuzu, herkes bir başkasına ve tüm dünyaya gösteremeyeceğini biliyor, bastırdığı karanlık tarafını. Kendini kandırmak ve yalan söylemek, dipsiz bir kuyu gibi, asla dolmuyor, hep bir şeyler eksik kalıyor.

Psikolojik-gerilim türü, son yıllarda Türkiye'de çekilen filmlerin en iyilerine denk geliyor kanımca. Bir sıradan dram, bazen ülke gerçekleri ve insanlarımızın halleri sebebiyle, kalıcı ve vurucu bir şeye dönüşebiliyor. Dokunaklı olsun, dokunsun işte, kafi. Filme notum 100 üzerinden 75.

Sound of Europe Festivali kapsamında, üç gün boyunca 25'e yakın konser ve 20'den fazla sanatçı İstanbul, Ankara ve İzmir'de dinleyicilerle buluşacak

● Gökçe UYGUN

Avrupa'nın farklı ülkelerinden gelen genç ve yetenekli müzisyenleri Türkiye'deki sanatseverlerle bir araya getirerek, onların seslerini ve eserlerini daha geniş kitlelere duyurmayı hedefleyen Sound of Europe Festivali (Avrupa'nın Sesi), dördüncü yılında bir kez daha sahne almaya hazırlanıyor. Festival, 4-6 Temmuz tarihleri arasında İstanbul Kalamış Atatürk Parkı, Ankara Çankaya Kuğulu Park ve İzmir Bostanlı Seyir Terası'nda çeşitli konserlere imza atacak.

Avrupa Birliği'nin Yaratıcı Avrupa Programı çerçevesinde desteklenen ve Avrupa Birliği Ulusal Kültür Enstitüleri (EUNIC) İstanbul ve Ankara kümelerinin önemli bir girişimiyle hayata geçen organizasyon, Kadıköy, Çankaya ve İzmir Büyükşehir Belediyeleri'nin de katkılarıyla hayata geçiriliyor. Avrupa'nın farklı noktalarından seçilen dokuz müzik grubunun yanı sıra Türkiye'den yeni seslerin aynı çatı altında buluşacağı festival, genç yetenekler ile dinleyiciler arasında kültürlerarası bir diyalog kurulmasını da amaçlıyor. Katılımları tamamen ücretsiz olduğu festivalde, üç gün boyunca 25'e yakın konserle Avrupa'dan ve Türkiye'den 20'den fazla sanatçı ve grup sahne alacak.

"ÖZGÜRLÜK, YARATICILIK, ÇEŞİTLİLİK"

Fransız Kültür Merkezi'nde 12 Mayıs Pazartesi günü gerçekleştirilen basın toplantısında konuşan

3 gün, 20 sanatçı, 3 şehir

Fransız Kültür Enstitüsü İstanbul Kültür Ataşesi ve Murahhas Müdürü Valentin Rodriguez, "Burası, diyalog, etkileşim ve yaratıcılığın buluştuğu bir mekandır. Mottomuz 'özgürlük, yaratıcılık, çeşitlilik'. Bu nedenle, Avrupa'nın müzikal zenginliğini ve çeşitliliğini kutlayan bir etkinliğe kapılarımızı açmak bizim için son derece önemli. Sound of Europe, kıtamız genelinde kültürel işbirliği ve yetenek dolaşımını temsil eden kolektif bir projedir. Avrupa'nın pekçok zorlukla karşı karşıya olduğu bu dönemde, festival, kültür aracılığıyla birliğin ve gençliğin, yeni sahnelere açılmanın güçlü bir simgesidir." dedi.

EUNIC İstanbul Küme Başkanı ve Avusturya Kültür Ofisi İstanbul Müdürü Silvia Neureiter de "EUNIC olarak 2012'den bu yana, Türkiye'de 30'dan fazla Avrupa ortağıyla kültürel diyalogu destekleyen ve kültürel köprüler kuran ortak projeler yürütüyoruz. Kültürün, özellikle küresel zor-

luklar karşısında, halklarımız arasında anlayışı ve dostluğu güçlendiren güçlü bir araç olduğuna inanıyoruz. Sound of Europe Festivali ve Eylül ayında gerçekleşecek Avrupa Miras Günleri gibi etkinliklerimiz, açıklık, çeşitlilik ve hoşgörü gibi ortak değerlerimizi yansıtır. Bu projelerle, özellikle gençlerimizi hedef alarak Avrupa ve Türkiye'den sanatçıları ve kültürel kurumları bir araya getiriyoruz." diye konuştu.

Sound of Europe Festivali Yapımcısı ve Direktörü Burçak Ada Kırıl ise festivalin Avrupa'nın alternatif müzik sahnesinden yükselen genç, yeni ve yetenekli sanatçılara alan açmaya; onlara uluslararası bir platform sunmaya devam ettiğini vurguladı. Kırıl, "Festival, Türkiye'deki izleyiciler için yeni sesleri ve müzikleri keşfetme imkânı sunarken, Avrupalı müzisyenler için de farklı coğrafyalarda dinleyicilerle buluşma fırsatı yaratıyor." ifadelerini kullandı.

Gülizar

Düğün hazırlıkları sırasında tacize uğrayan Gülizar'ın yolculuğu, saldırıların kim olduğunu öğrenince klostrofobik bir çıkmaza dönüşür. Belkis Bayrak'ın yönettiği Türkiye-Kosova ortak yapımı film, pek çok festivalden ödülle döndükten sonra 16 Mayıs'ta vizyona giriyor. Filmde Ecem Uzun, Bekir Behrem, Aslı İçöz, Serdar Bordanacı, Hülya Aydın rol alıyor.

KADIKÖY SINEMASI

Kadıköy Sineması gençler için askıda biletle kampanyası başlattı. Sinemadan yapılan açıklamada, "Mayıs ayı boyunca her gün 100 öğrenciye sinema bileti ücretsiz! MUBİ Türkiye desteğiyle hayata geçirdiğimiz her gün 100 askıda biletle uygulamasından faydalanmak için öğrenci kimliğinizle gışemize uğramanız yeterli." denildi.

GÜLİZAR: 13.45, 19.30
SAINT-EX: 15.45
ÖLDÜRDÜĞÜN ŞEYLER: 17.45, 21.15
SAYKOTERAPİ: 17.15
ÖLÜ MEVSİM: 18 Mayıs 20.00
ECLIPSE: 19 Mayıs 18.00
BİZİM İÇİN SAMPİYON: 19 Mayıs 20.30
KEFENLER: 21 Mayıs 17.45
YAKIN: 21 Mayıs 20.00
MULHOLLAND DRIVE: 22 Mayıs 17.00
BÖLÜK PÖRÇÜK – BİR TUNCEL KURTİZ BİYOGRAFİSİ: 22 Mayıs 20.00

Adres: Bahariye Cad. No:25, Kadıköy Tel: (0216) 337 74 00

Sinematek/Sinema Evi'nde bu hafta

Adres: Osmanağa Mah., Hasircıbaşı Cad., Hasircı Sok. No:16 / İletişim: sinematek@kadikoy.bel.tr / Web: sinematek.kadikoy.bel.tr / Instagram: @sinematekSinemaEvi

Tarlanın Üzerinde Kırmızı Yıldızlar

"İlkbaharda Almanya" ... Üyesi olduğu aktivist grubun yeni eylemi sonrası Tine'nin saklanması gerekir. Zira meclis binası üzerindeki Alman bayrağını kırmızı bir bayrakla değiştirmek terör eylemi olarak kabul edilebilir. Tine Doğu Alman'ın taşrasına, küçük ve sakin bir köy olan memleketi Bad Kleinen'a geri döner. Babasının çiftliğinde saklanırken bir yandan da çocukluk arkadaşlarını ziyaret eder ve köye uyum sağlamaya çalışır. Fakat Tine'nin evinin hemen önündeki bataklıktan sapasağlam bir erkek iskeleti çıkınca köyde huzur bozulmaya başlar.

16 Mayıs Cuma / Saat:20.00

Yönetmen: Laura Laabs

Senaryo: Laura Laabs

Oyuncular: Hannah Ehrlichmann, Jule Böwe, Hermann Beyer, Almanya / 2025 / Almanca / 133 dk. / Renkli ve Siyah Beyaz / Türkçe ve İngilizce altyazılı

Acı Tatlı

Yönetmenin bizzat canlandırdığı Joseph, hayatının zor bir döneminden geçerken yeni filmi üzerinde çalışmaktadır. En yakın arkadaşı Sonya ile bir çocuk yapmış, onu beraber büyüttükleri alternatif bir aile kurmuşlardır. Fakat depresyona giren Sonya ebeveyn görevlerinden giderek uzaklaşır. En nihayetinde tedavi için bir kliniğe yattığında, Joseph oğlu Pino ile bir başına kalır.

17 Mayıs Cumartesi / Saat:14.00

Yönetmen: Fabian Stumm

Senaryo: Fabian Stumm

Oyuncular: Fabian Stumm, Haley Louise Jones, Ulrica Flach, Jonas Dassler

Almanya / 2024 / Almanca, İtalyanca, İngilizce, İsveççe / 96 dk. / Renkli / İngilizce ve Türkçe altyazılı

Möln Mektupları

Almanya'nın Möln şehrinde, 1992'de gerçekleşen ırkçı kundaklama saldırısı Arslan ailesinin hayatında korkunç bir yıkıma yol açtı. O zaman yedi yaşındaki İbrahim Arslan saldırıdan kurtulsa da ablası, kuzeni ve babaannesini kaybetmişti. Bugün ise İbrahim, kurbanların unutulmaması ve öldükten sonra da olsa hikâyelerinin anlatılması için mücadele veren bir aktivist. Almanya'nın dört bir yanından, saldırıdan etkilenenlere ulaştırılmak üzere Möln Belediyesi'ne gönderilen dayanışma mektuplarından ise ancak otuz yıl sonra haberdar oldu.

17 Mayıs Cumartesi / Saat:18.30

Yönetmen: Martina Priessner

Senaryo: Martina Priessner

Katılanlar: İbrahim Arslan, Hava Arslan, Namık Arslan, Yeliz Burhan Almanya / 2025 / Almanca, Türkçe / 96 dk. / Renkli / İngilizce ve Türkçe Altyazılı

Das Deutsche Volk

19 Şubat 2020 akşamı ırkçı bir saldırgan Hessen eyaletinin Hanau şehrinde dokuz genci vurarak öldürdü, gerekçesi onları Alman kabul etmemesiydi. Das

Deutsche Volk bu saldırının hikâyesini, Alman toplumunun çoğunluğu ve yetkililer tarafından yalnız bırakıldığını hissedilen yaşlı aileler ve saldırıdan kurtulanların perspektifinden anlatıyor.

18 Mayıs Pazar / Saat:14.00

Yönetmen: Marcin Wierchowski

Senaryo: Marcin Wierchowski

Katılanlar: Çetin Gültekin, Niculescu Păuns, Armin Kurtović, Emiş Gürbüz, Said Etris Hashemi, Piter Minnemann Almanya / 2025 / Almanca, Rumence, Türkçe, İngilizce / 132 dk. / Siyah Beyaz / İngilizce ve Türkçe altyazılı

Sirenlerin Çağrısı

Yönetmenler, mesleği hapisane psikologluğu olan denizkızı Una'yı, hem kendini keşfetmek hem de aynı kafada kişileri bulmak için Amerika'da çıktığı yolculukta takip ediyor. Sirenlerin Çağrısı farklı film türleri ve formatları arasındaki sınırları aşan, bedenini, yaşamın ve varoluşun yeni olasılıklarını gösteren deneysel bir film.

18 Mayıs Pazar / Saat:18.30

Yönetmenler: Miri Ian Gossing; Lina Sieckmann

Senaryo: Miri Ian Gossing; Lina Sieckmann

Oyuncular: Gina Rønning, Moth Rønning-Bötöl, Rei Spider Barnes, Almanya, Hollanda / 2025 / İngilizce / 121 dk. / Renkli / Türkçe altyazılı

Gece Bekçisi

Film, eski bir Nazi subayı Max'in gece bekçisi olarak çalıştığı otele kendi yönetimindeki toplama kampından hayatta kalan tek kişi olan Lucia'nın ziyaretleriyle, su yüzüne çıkan bastırılmış geçmişini ve arzusunu konu ediniyor. Faşizmin ardında bıraktığı hasar ile hem fail hem de hayatta kalanın içinden çıkmadığı tutsaklığı bu ikili arasındaki psikoseksüel güç dinamiği üzerinden anlatan film, olgunlaşmış dili ve tartışmalı karakterleriyle Liliانا Cavani'nin kariyerinde bir dönüm noktası oldu ve onun sinema dünyasında tanınmasını sağladı.

20 Mayıs Salı / Saat:20.00

Yönetmen: Liliانا Cavani

Senaryo: Liliانا Cavani, Italo Moscati, Barbara Alberti, Amedeo Pagani

Oyuncular: Dirk Bogarde, Charlotte Rampling, Philippe Leroy, İtalya / 1974 / İngilizce, Almanca / 118 dk. / Renkli / İtalyanca ve Türkçe altyazılı

Deri

Curzio Malaparte'nin 1949'da yayımlandığında büyük tartışma yaratan aynı adlı romanından 1980'ler atmosferinde uyarlanan ve başrolünde efsanevi İtalyan aktör Marcello Mastroianni'nin yer aldığı Deri, Amerikan ordusunun İkinci Dünya Savaşı'nda faşizm işgali altındaki Napoli'yi "öзgürleştirmesinin" iki yüzü yapınsı gözler önüne seriyor. Deri, iktidar mekanizmalarının beden üzerinden tahakkümünü toplumsal cinsiyet, cinsellik, ırk gibi temalar üzerinden tüm çıplaklığıyla ortaya çıkaran savaş ger-

çekliğini Liliانا Cavani'nin kendine özgü estetiğiyle aktarıyor.

21 Mayıs Çarşamba / Saat:20.00

Yönetmen: Liliانا Cavani

Senaryo: Liliانا Cavani, Robert Katz, Catherine Breillat, Curzio Malaparte
Oyuncular: Marcello Mastroianni, Burt Lancaster, Ken Marshall, İtalya / 1981 / İtalyanca, İngilizce / 131 dk. / Renkli / Fransızca ve Türkçe Altyazılı

Eli Kulağında

Film, New York'un yoksul bir mahallesinde yaşayan bir anne ile oğlu Jimmie ve kızı Essie'yi konu alıyor. Annenin sağlığı hızla kötüleşirken, çocukların ikisi de geçimlerini sağlamak için çalışmaktadır. Essie New York gece hayatının cazibesine kapılır ve ucuz bir tiyatrodan yer gösterici olarak iş bulur ve dolandırıcı Joe Ullman'a aşık olur. Annesi Essie'nin nişanısıyla tanışmak için defalarca yalvarsa da Joe ziyarete gelmeyi reddeder. Jimmie bu gerginliğin annelerinin hastalığının daha da kötüleşmesine neden olacağından korkmaktadır.

22 Mayıs Perşembe / Saat:20.00

Yönetmen: Frances Marion

Senaryo: Fannie Hurst, Frances Marion
Oyuncular: Margaret Seddon, Lewis Oargent, Sigrid Holmquist, Eddie Phillips ABD / 1921 / Sessiz / 70 dk. / Siyah Beyaz / İngilizce Ara Yazılı / Türkçe Altyazılı

Şehir Plancıları Odası'ndan Nuri Cem Ceylan, İstanbul'da yıllardır süren kentsel dönüşüm uygulamalarının deprem güvenliği yerine ekonomik çıkarlar gözetilerek şekillendiğine dikkat çekiyor

● Erhan DEMİRTAŞ

Bilim insanlarının yıllardır uyarıda bulunduğu olası Marmara depremi, mekentte yaşayan milyonlarca insan için ciddi bir tehdit oluştururken, riskli yapı stokunun büyüklüğü endişeleri artırıyor. Ancak artan maliyetler İstanbulluların güvenli konuta ulaşmalarını engelliyor. Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Nuri Cem Ceylan ile İstanbul'da yıllardır devam eden kentsel dönüşümün deprem güvenliğine olan katkısını ve eksiklerini konuştuk. İstanbul'daki yapıların önemli bir kısmının eski yönetmeliklere göre inşa edildiğini söyleyen Ceylan şu bilgileri paylaştı: "Japon Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) tarafından yapılan çalışmalar, İstanbul'da beklenen büyük deprem senaryoları için önemli tahribat öngörülerini sunuyor. En güncel ve kapsamlı çalışmalardan biri olan İBB'nin 2019 Deprem Senaryosu Tahminleri'ne göre yaklaşık 48 bin binanın ağır veya çok ağır hasar göreceği, 194 bin binanın orta, 302 bin binanın ise hafif hasar göreceği tahmin ediliyor. Özellikle dolu zeminler ve alüvyon alanlar üzerindeki yapılar zemin sıvılaşması riski altında."

"ATILAN ADIMLAR YETERSİZ"

İstanbul için olumsuz bir tablo varken, kentsel dönüşüm projeleri halk için ne kadar erişilebilir? İstanbul'da deprem güvenli konut üretimi ve mevcut yapı stokunun iyileştirilmesi konusunda çeşitli adımlar atıldığını ancak bu adımların yetersiz olduğunu söyleyen Ceylan, "2019 sonrası, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin güncel çalışması, 6306 sayılı yasa kapsamında ilan edilen riskli ve rezerv alanların, İBB'nin bilimsel kriterlerle belirlediği öncelikli afet müdahale alanlarıyla büyük ölçüde örtüşmediğini gösteriyor. Bu durum, yasanın uygulanmasında deprem riskinden ziyade rant gibi farklı motivasyonların etkili olabileceği endişesini artırıyor. İBB'nin tespit ettiği 142 öncelikli alandan sadece çok küçük bir kısmı bakanlığın ilan ettiği riskli ve rezerv alanlarla kesişiyor. Bu uyumsuzluk, aslında deprem riski yüksek bölgeler etkilendirilmezken, başka amaçlarla belirlenen alanlarda yaşayanların yerlerinden edilme riskini gündeme getiriyor ve yasanın afet riskini azaltma amacına gölge düşürüyor. Bu durum, olası bir depremde barınma sorununun daha da derinleşeceği anlamına gelmektedir." değerlendirmesinde bulundu.

Mevcut ekonomik koşullar altında birçok yurttaşın kendi imkanlarıyla dönüşüm sağlayamadığını vurgulayan Ceylan, şöyle devam etti: "Kamu arazilerinin rant odaklı projelere açılması ve yeşil alanlar ile donatı alanlarının ticari çıkarlar uğruna feda edilmesi, kentlin geleceği açısından kaygı verici. Yani, ekonomik zorluklar vatandaşın

dönüşüm yapmasını engellerken, kamu eliyle yapılan planlamalarda da deprem riski yerine rant önceliği ağır basmaktadır. Bu durum, İstanbul'un depreme hazırlanma çabalarını sektete uğratmakta ve yaşam kalitesini olumsuz etkilemektedir."

"YASANIN AMACINDAN SAPILDI"

"6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunu'nun uygulamaları ne yazık ki sadece riskli alanların dönüştürülmesiyle sınırlı kalmamış, rant odaklı projelerle de anılmıştır." diyen Ceylan, "Özellikle Sulukule, Tarlabası ve Başbüyük gibi semtlerde yaşananlar, bu yasanın amacından saptığına dair somut örnekler sunuyor. Bu bölgelerde yaşayan insanlar, genellikle uzun yıllardır oturdukları yerlerinden edilmiş, başka semtlere taşınmak zorunda kaldılar. Bu tür uygulamalar, kentsel dönüşümün asıl amacı olan can güvenliğini sağlama ve yaşam kalitesini artırma hedeflerini gölgede bıraktı ve vatandaşların gözünde dönüşüm kavramının olumsuz bir imaj çizmesine neden oldu. Yaşanan bu olumsuz tecrübeler, İstanbulluların kentsel dönüşüme karşı temkinli, hatta önyargılı yaklaşmasına yol açtı." diye konuştu.

Riskli yapı tespit süreçlerinin de kolaylaştırıcı olmadığını kaydeden Ceylan, "Vatandaşların kendi binalarının risk durumunu öğrenmesi ve gerekli adımları atması için yeterli bilgilendirme ve destek mekanizmaları oluşturulmadı. Ayrıca,

ekonomik olarak zor durumda olan vatandaşlar için sunulan kira yardımları da mevcut piyasa koşulları düşünüldüğünde yetersiz kaldı, bu durum da dönüşüm sürecine katılımı düşürdü. Oysa İstanbul gibi büyük bir metropolde yaklaşık 750 bin boş konutun bulunması, barınma sorununa yönelik farklı çözümlerin üretilebileceğini gösteriyor." dedi.

"ŞEFFAF, ADİL VE KATILIMCI OLMALI"

Vatandaşların yaşadıkları mahallelerde, sosyal bağlarını koparmadan, güvenli ve sağlıklı konutlara kavuşmalarının esas alınması gerektiğini söyleyen Ceylan, sunları söyledi: "Bu dönüşüm süreci de tekil yapı bazında değil, ada bazında, yani birden fazla binayı kapsayan bir planlama anlayışıyla gerçekleştirilmeli. Ada bazlı dönüşümler, daha planlı ve şehircilik ilkelere uygun yaşam alanlarının oluşturulmasına olanak tanır, yeşil alanların, sosyal donatıların ve altyapının daha verimli bir şekilde entegre edilmesini sağlar. Vatandaşların kentsel dönüşüm olan güvenliğini yeniden tesis etmek için şeffaf, adil ve katılımcı süreçler hayata geçirilmeli. Dönüşüm projeleri hazırlanırken mahalle sakinlerinin görüşleri alınmalı, bilgilendirme toplantıları düzenlenmeli ve hak sahiplerinin mağduriyet yaşamayacağı çözümler üretilmeli. Yerinde dönüşümü teşvik eden, düşük faizli kredi imkanları sunan ve riskli yapı tespitini kolaylaştıran politikalar benimsenmeli. Aksi takdirde, deprem

riskine karşı alınması gereken en önemli önlemlerden biri olan kentsel dönüşüm, İstanbullular için bir korku kaynağı olmaya devam edecek. Evini yenilemek isteyen İstanbullular için de bu risk söz konusu. Eğer bulundukları bölge riskli alan ilan edilmişse veya binaları riskli yapı olarak tespit edilmişse, kendi istekleri dışında bir dönüşüm sürecine dahil olabilir ve mülkiyet hakları üzerinde sınırlamalarla karşılaşabilirler. Bu nedenle, kentsel dönüşüm süreçlerinde şeffaflık, adil değerlendirme ve maliklerin haklarının korunması büyük önem taşımaktadır."

"BOŞ KONUTLAR DEĞERLENDİRİLMELİ"

Ceylan'a göre İstanbul'un mevcut barınma sorunu, olası bir depremin ardından kaçınılmaz olarak daha da derinleşecek. Bu nedenle, sorunun çözümü için sadece teknik değil, aynı zamanda sosyal ve ekonomik boyutları da kapsayan bütüncül bir planlama yapılması zorunlu. Planlama süreçlerine katılımcı düzenlemelerin getirilmesinin gerektiğine işaret eden Ceylan, "Şehrin geleceğine dair kararlar alınırken, sadece merkezi veya yerel yönetimlerin değil, aynı zamanda sivil toplum kuruluşlarının, meslek odalarının ve en önemlisi vatandaşların da aktif olarak yer alması sağlanmalı. Bu sayede, farklı ihtiyaç ve beklentiler dikkate alınarak daha adil ve sürdürülebilir çözümler üretilebilir. Mevcut ekonomik koşullarda fahiş kira artışları önemli bir sorun teşkil etmekteydi ve bu durum deprem sonrasında daha da vahim bir hal alabilir. Bu nedenle, fahiş kiralar için yasal düzenlemeler yapılması ve kira artışlarının kontrol altına alınması, barınma hakkının korunması açısından kritik öneme sahip." dedi.

Dönüşüm çalışmalarında önceliğin Kanal İstanbul gibi projeler yerine, riskli ve sorunlu konutların iyileştirilmesi olması gerektiğini vurgulayan Ceylan, "Mevcut yapı stokunun depreme dayanıklı hale getirilmesi ve yaşam kalitesinin artırılması, kaynakların doğru alana yönlendirilmesiyle mümkün olabilir. Ayrıca, İstanbul'da atıl durumda bulunan boş konutların değerlendirilmesi için de etkin politikalar geliştirilmeli. Sağlıklı ve yaşanabilir bir kent için sağlıklı katılımcı imar planlarının yapılması kaçınılmaz. Bu planlar, sadece konut alanlarını değil, aynı zamanda yeşil alanları, sosyal donatıları, ulaşım altyapısını ve kültürel değerleri de bütüncül bir şekilde ele almalı. Planlama süreçlerinde şeffaflık, ulaşılabilirlik ve hesap verebilirlik ilkeleri esas alınmalı." şeklinde konuştu.

Kentsel dönüşümde hukuki süreçlere dikkat!

İstanbul Barosu Kat Mülkiyeti Komisyon Başkanı Av. Nuran Dinç Akgün, depreme karşı güvenli yaşam alanları oluşturulurken yasal süreçlerin doğru yönetilmesi gerektiğini vurguladı

● Simge KANSU

İstanbul Barosu Kat Mülkiyeti Komisyon Başkanı Avukat Nuran Dinç Akgün, kentsel dönüşüm süreciyle ilgili önemli uyarılarda ve bilgilendirmelerde bulundu. Özellikle deprem riski taşıyan bölgelerde güvenli yaşam alanlarının oluşturulması amacıyla yürütülen kentsel dönüşüm sürecinde atılması gereken adımlar hakkında bilgi veren Akgün, "Kentsel dönüşüm sadece fiziksel bir dönüşüm değil, aynı zamanda ciddi bir hukuki süreçtir" dedi.

Akgün, sürecin başlaması için ilk adımın yapıların riskli olarak tespit edilmesi olduğunu vurguladı ve "Kentsel Dönüşüm, özellikle deprem riski altındaki bölgelerde güvenli yaşam alanı oluşturmak için yapılan bir süreçtir. Bu süreç, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş lisanslı kuruluşların riskli yapıyı tespit etmesi ile başlar." dedi.

"TEBLİGATA ÖZEN GÖSTERİLMELİ"

Riskli yapıların yenilenebilmesi için kat maliklerinin çoğunluk onayının gerektiğini ifade eden Akgün, bu sürecin ciddi hak ve yükümlülükler doğurduğunu belirtti. Akgün, "Binanın yeniden inşa edilebilmesi için kat maliklerinin arsa payı çoğunluğuna göre en az üçte ikisinin (2/3) onayı gereklidir. Bu çoğunlukla alınan kararlar diğer maliklere de bildirilir ve katılmayan maliklerin hisseleri rayiç bedelle diğer maliklere devredilebilir." dedi. Sürecin içerisinde yapılan tebligatların büyük önem taşıdığına dikkat çeken Akgün, hak kaybı yaşanmaması için mal sahiplerinin dikkatli olması gerektiğini söyledi: "Riskli yapı tespitine 15 gün içinde itiraz edilebilir. Bu süreçte maliklerin tebligat konusuna özen göstermesi gerekmektedir. Zira evde olmayan malike yapılacak olan tebligat mahalle muhtarına bırakılmaktadır. Bu şekilde itiraz süresi kaçınılmaktadır."

Devletin sağladığı desteklerin kentsel dönüşüm sürecini kolaylaştırdığını belirten Akgün, bu yardımların belirli süre ve belgeler çerçevesinde verildiğini belirtti. Akgün, "Kentsel dönüşüm

sürecinde maliklerin geçici kira desteği, faiz destekli kredi ve vergi avantajları gibi devlet desteklerinden faydalanma hakkı vardır. Bu destekler için başvurular belirli süreler içinde ve belirli belgelerle yapılmaktadır. Devlet desteklerinin artırılması ve çatı katlarının daireye dönüştürülebilmesi kentsel dönüşümü hızlandıracak nitelikte olumlu adımlardır." ifadelerini kullandı. Ancak bu durumun yapı yoğunluğu ve ortak alan paylaşımı gibi konularda çeşitli sorunlara da yol açabileceği uyarısında bulundu.

SÖZLEŞMEDE NELERE DİKKAT EDİLMELİ?

Müteahhit ile yapılacak sözleşmenin noter huzurunda düzenlenmesi gerektiğini söyleyen Akgün, sözleşmede yer alması gereken maddeleri şöyle özetledi: "Sözleşmede inşaaatla başlama ve teslim süresi, maliklerin arsa paylarının doğruluğu, gecikme halinde cezai şartlar, teknik ruhsata uygunluk, müteahhitin teminatı, işi devretmesi veya bırakması durumunda malik hakları gibi hususlar mutlaka yer almalıdır. Sözleşmedeki tapu kayıtları ve arsa paylarının da titizlikle incelenmesi gerekir. Ortak tapular, hatalı arsa payları ya da miras intikalleri ta-

mamlanmamış gayrimenkuller, dönüşüm sürecini yavaşlatabilir ve hukuki ihtilaflara yol açabilir".

Sürecin en problemli noktalarından birinin müteahhit kaynaklı mağduriyetler olduğunu vurgulayan Akgün, "Müteahhitin sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmemesi en sık karşılaşılan mağduriyetlerden biridir. Noterde açık ve caydırıcı bir sözleşme yapılmalıdır. Teslim süresi ve aşılması halinde cezai şartlar net şekilde belirlenmelidir. Ayrıca, müteahhitin inşaatla başlamaması veya işi yarım bırakması durumlarında malikler mahkemeye başvurarak ihtiyati tedbir talebinde bulunabilirler. Tapuya şerh düşülmesi gibi yasal yollarla mülk sahiplerinin hakları güvence altına alınabilir." ifadelerini kullandı.

Akgün, sürecin başından sonuna kadar profesyonel destek alınmasının önemini bir kez daha vurgulayarak sözlerini şu ifadelerle tamamladı: "Kentsel dönüşüm sadece fiziksel bir dönüşüm değil, aynı zamanda ciddi bir hukuki süreçtir. Bu nedenle uzman bir avukat ya da danışmandan destek alınması uzun vadede yaşanacak sorunların önüne geçer."

Kadıköy’de yalnız değiller!

Engelliler Haftası kapsamında spordan sanata birçok etkinliğe imza atan Kadıköy Belediyesi, olası bir afette yardımlarına koşabilmek için mahallelerdeki engelli vatandaşları tespit edecek

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Kadıköy Belediyesi Engelsiz Sosyal Hizmet Merkezi, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası kapsamında spordan sanata birçok etkinliğe imza atıyor. Bu etkinliklerden biri de 10 Mayıs Cumartesi günü Koşuyolu Yaşam Parkı’nda Akondroplazi ve Aileleri Derneği ile birlikte yapıldı. Yağışlı ve soğuk havaya rağmen keyifli geçen etkinliğe, Akondroplazili çocuklar ve aileleri ile Engelsiz Sosyal Hizmet Merkezi çalışanları katıldı. Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı da etkinlik alanına gelerek çocuklar ve aileleriyle sohbet etti.

Akondroplazili çocuklar renkli boncuklardan bileklik yaptı, boyama kağıtlarındaki çiçekleri ve hayvanları boyadı, “eşini bul, afet çantası hazırla” oyunu ile afet çantasında neler olması gerektiğini öğrendi, spor eğitmenleri eşliğinde egzersiz yaptı. Ezgersiz bitiren çocuklar madalya kazandı, ikramlıklarla ağızları tatlandı.

“GÖRÜNÜR OLMALIYIZ”

İstanbul’un birçok ilçesinden etkinliğe gelenler vardı. Kartal’dan kızı Elanur ile birlikte Koşuyolu Yaşam Parkı’na gelen Nihan Sönmez, “Kadıköy Belediyesi’ne etkinlik için çok teşekkür ediyorum. Çocukların farkındalığı

artıyor, sosyalleşiyorlar ve arkadaş ediniyorlar. Yalnız olmadıklarını görüyoruz. Kızımı bütün sosyal ortamlara katıyorum, yalnız bırakmıyorum. Görünür olmak gerekiyor.” dedi.

Pendik’ten kızı Hazal Beril ve oğlu Eyüp ile gelen Hicaz Salık da şunları söyledi: “Oğlum Akondroplazili. Çevremizde çok göremiyoruz. Kaynaşması için etkinliklere götürüyorum. Arkadaşlarıyla zaman geçiriyor ve tek olmadığını hissediyor. Ablası da sadece kardeşinin bu hastalığa olmadığını görüyor. Bizim için bu etkinlikler çok önemli.”

ENGELLİLER AFETE NASIL HAZIRLANMALI

Kadıköy Belediyesi Kentsel Arama ve Kurtarma Takımı’ndan Cenk Tankal ile Ünal Akdemir, Engelliler Haftası kapsamında Koşuyolu Yaşam Parkı’ndaki düzenlenen etkinlikte Akondroplazili çocuklara afet çantasında neler olması gerektiğini oyunlarla öğretti. Oyunun ardından Ünal Akdemir ile engelli bireylerin afete nasıl hazırlanması gerektiğini konuştuk. Akdemir, engelli olan ya da olmayan tüm bireylerin deprem öncesinde tüm eşyaları sabitlemesi, kimin doğalgazı kimin ocağı kapatacağının planını yapması gerektiğini söyledi; ilk defa yaşadığında kriz anını yönetebilmek için de ara ara

tatbikat yapılmasının önemine dikkat çekti. “Aile bireyleri 6 ayda bir toplantı yaparak afet çantasında yazılı ve kıyıkıyafet değişikliği yapmalı” diyen Akdemir, engelli bireylerin afet çantasında bulundurması gereken özel şeyler olduğunu belirtti: “Görme ya da işitme engelli bireylerin kullandıkları özel cihazları, gözlükleri ve engelli olduklarını belirten belgeleri ve raporları yer almalı.” Otizmli ve Down sendromlu gibi özel gereksinimli bireylerin afetten sonra dışarı çıkması için ailelere ve komşulara ihtiyaç olduğunu vurgulayan Akdemir, hazırladıkları yeni

çalışmayı şöyle anlattı: “Zihinsel engelli bir bireyi kimin dışarı çıkaracağını planlamamız gerekir. Bu yüzden Kadıköy Afet Gönüllüleri projemiz var. Proje kapsamında her mahallede engelli bireyi tespit ederek aileleri, bakıcıları, öğretmenleri ile afet eğitimi almış mahalle gönüllülerimizle onların tahliyesini üstlenmeye çalışacağız. Afet çantalarını birlikte hazırlayacağız. Kadıköy Afet Gönüllüsü projesine katılan her kişi mahallesinde kaç engelli vatandaş var bilecek. Herkes onların yardımına koşacak. Yerinde tespit etmek ve temas haline geçmek bu yüzden çok önemli. Herkesi afet gönüllüsü olmaya çağırıyoruz. Komşuluk hakkı var. Onu hatırlatalımız.”

Her 3 çalışandan 1’i taşınmayı düşünüyor

Kariyer.net’in İstanbul ve çevre illerde yaptığı araştırmaya göre çalışanların yüzde 57’si deprem nedeniyle tedirgin hissediyor. Çalışanların üçte biri ise yaşadığı yerden taşınmayı düşünüyor

Deprem korkusu, milyonlarca insanın hayatını şekillendiren temel kaygılardan biri haline geldi. Kariyer.net yakın zamanda İstanbul’da ve çevre illerinde hissedilen deprem sonrasında bir araştırma gerçekleştirdi. Bin 500’ün üzerinde çalışanın katıldığı bu araştırma, çarpıcı sonuçlar ortaya koydu. İstanbul’da ve çevre illerde ikamet eden katılımcılar ile yapılan araştırmaya göre deprem sonrasında, çalışanların yüzde 57’si tedirgin. Duygu durumunu “güvende” olarak ifade edenlerin oranı ise sadece yüzde 7 seviyesinde kaldı. Ayrıca Marmara’daki çalışanların yaklaşık yüzde 80’i yaşanan deprem veya olası depremler nedeniyle endişeli olduğunu ifade ediyor. Kariyer.net’in 2023 Kahramanmaraş Depremi ardından yaptığı Deprem Sonrası Araştırması sonucunda ise bu oran daha yüksek çıkmıştı. İstanbul-İzmir illerinde yaşayanların yüzde 89’u endişeli olduğunu belirtmişti. Araştırmaya göre hibrit/uzaktan çalışma isteğinin de oldukça yüksek olduğu görülüyor. Çalışanların yüzde 82’si halihazırda sürekli iş yerinde çalıştığını belirtirken yüzde 70’inden fazlası hibrit çalışmak istediğini ifade ediyor.

TAŞINMAYI DÜŞÜNENLERİN ORANI YÜZDE 35

Kariyer.net’in gerçekleştirdiği araştırmanın sonuçlarına göre Marmara’daki çalışanların yüzde 35’i depremden dolayı taşınmayı düşünüyor. Taşınmayı planlamadığını ifade edenlerin yaklaşık yüzde 33’ü ise oturduğu bölgenin ve binanın altyapısına güvendiğini belirtiyor. İstanbul’da yaşamının maliyeti ile depremin getirdikleri birleştiğinde birbirini tetikliyor ve çalışanlar şehirden çıkmak istiyorlar. Bu nedenle de uzaktan çalışma imkânı önem kazanıyor.

Araştırmaya göre Marmara’daki çalışanların yüzde 38’i iş yerlerinin depreme dayanıklı olduğunu düşünüyor. İş yerinin

depreme dirençli olmadığını düşünenlerin oranı ise yüzde 17 seviyesinde. Çalışanların yaklaşık yüzde 40’ı ise iş yerlerinin deprem direnciden emin değil.

Araştırmaya katılanların yüzde 55’inden fazlası şirketlerin deprem sonrası aldığı aksiyonları yeterli bulmadı. Şirketlerin çözümlerini yetersiz bulanların yarısından fazlası ise neden olarak bu adımların sürdürülebilir olmasını gösterdi.

Afet eğitimi veya semineri, çalışanların en çok talep ettiği aksiyonlardan biri. Araştırmaya katılanların yüzde 76’sı, deprem öncesinde şirketinin eğitim veya seminer vermediğini belirtti. Çalışanların ise bu konuda istekli olduğu gün yüzüne çıktı. Eğitim veya seminer talep edenlerin oranı ise yaklaşık yüzde 60 seviyesinde görüldü. Diğer yandan çalışanların bireysel olarak da depreme hazırlıksız olduğu gün yüzüne çıktı. Deprem öncesinde bir afet planı olmadığını belirtenlerin oranı yüzde 65’i geçti.

“AFET PLANLARI VE TATBİKATLAR KRİTİK ÖNEME SAHİP”

Kariyer.net CEO’su Fatih Uysal, araştırma sonuçlarını değerlendirirken şu ifadeleri kullandı: “Araştırmamızın sonuçlarına göre depreme hazırlık adına almamız gereken bir yol olduğunu söylemek mümkün. Şirketlerin çalışanlarının psikolojik güvenliğini göz önünde bulundurarak afet planları oluşturmaları ve düzenli afet tatbikatları yapmaları oldukça kritik öneme sahip. Bireyler olarak da olası afetler için planımız olmalı. Çalışanlarımızın güvenliğini sağlamak, onlara güvenli bir çalışma ortamı sunmak; sadece fiziksel değil, psikolojik güvenliklerini de göz önünde bulundurmayı gerektiriyor. Bu nedenle, şirketler çalışanlarına afet eğitimleri sunmalı, afet anında nasıl hareket edilebileceği konusunda bilgilendirme yapmalı ve en önemlisi, afet sonrası moral ve psikolojik destek sağlamalıdır.”

İTÜ, 23 Nisan’da meydana gelen 6.2 büyüklüğündeki depreme dair bir rapor hazırladı. Raporda, bölgede 1766’dan bu yana biriken gerilimin yaklaşık yüzde 12’sinin bu depremle boşaldığına ve daha büyük bir deprem olasılığının devam ettiğine dikkat çekildi

● Simge KANSU

İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ), 23 Nisan 2025 tarihinde Marmara Denizi’nde meydana gelen 6.2 büyüklüğündeki depreme ilişkin bir rapor yayımladı. Raporda, depremin İstanbul ve çevresindeki büyük deprem riskini ortadan kaldırmadığı vurgulanırken, Marmara’daki fay hatlarında biriken sismik enerjinin yalnızca yüzde 12’sinin boşaldığı belirtildi.

İTÜ Maden Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa Kumral koordinasyonunda, Prof. Dr. Cenk Yaltrak, Prof. Dr. Seda Yolsal Çevikbilen, Doç. Dr. Tuna Eken, Prof. Dr. Hülya Kurt, Doç. Dr. Beyza Taşkın ve Dr. Murat Şahin’in yer aldığı Afet Yönetimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (MATAM) grubu tarafından hazırlanan ön rapora göre, depremin merkez üssü Silivri açıkları olarak belirlendi. Sarsıntı İstanbul’un birçok ilçesinde hissedilirken, herhangi bir can kaybı yaşanmadı. Raporda, 6.2 büyüklüğündeki bu depremin ana Marmara fayı üzerinde değil, tali bir fay hattı üzerinde gerçekleştiği, bu nedenle büyük İstanbul depremi olarak beklenen sarsıntının henüz yaşanmadığı vurgulandı. Raporda, Marmara Denizi’nde biriken enerjinin büyük bir kısmının hâlâ açığa çıkmamış olduğu ve bu nedenle daha büyük bir depremin olasılığını koruduğu ifade edildi.

291’DEN FAZLA ARTÇI HİSSEDİLDİ

Raporda yer verilen bilgilere göre, 23 Nisan 2025’te saat 12.49’da Marmara Denizi’nin orta kesiminde yer alan Orta Marmara Sırtı’nda yerin 13 kilometre derinliğinde meydana gelen deprem yaklaşık 13 saniye sürdü. Deprem, 26 Eylül 2019’da yaşanan 5,8 büyüklüğündeki Silivri depreminin yaklaşık 5 kilometre güneyinde gerçekleşirken, 25 Nisan itibarıyla bölgede 291’in üzerinde artçı sarsıntı kaydedildi. Rapora göre artçı depremler, yaklaşık 40 kilometre uzunluğunda ve 12 kilometre genişliğinde bir alanda, ana fayın kuzeyinde yoğunlaştı. Bu sarsıntılar özellikle Kumburgaz Havzası ve kuzey

bloktaki ikincil fay hatlarında kümелendi. Bazı artçılar 30 kilometre derinliğe kadar ulaştı.

BİRİKEN DEPREMİN YÜZDE 12’Sİ BOŞALDI

Raporda, depremin meydana geldiği bölgenin, en son Mayıs 1766’da deprem üreten Doğu Sırt Kuzey Segmenti (Kumburgaz Fayı) ile Silivri Sırt Güney Sınır Fayı arasında yer aldığı ifade edilirken, 2019’daki Silivri depremleri sonrasında bölgede gözlenen gerilim değişimi ile 2025’teki depremin lokasyonu arasında uyum bulunduğu vurgulandı. Yapılan hesaplamalarda, 1766’dan bu yana biriken sismik gerilimin yaklaşık yüzde 12’sinin bu depremle boşaldığı değerlendirildi. Rapora göre, ana şokun yaklaşık 20x12 kilometrelik bir alanda 30 santimetrelik yer değiştirmeye meydana geldiği belirlendi. Ulusal ve uluslararası gözlem kuruluşları, depremin sağ yanal doğrultulu faylanma karakteri taşıdığını bildirdi.

EN YÜKSEK İVME KÜÇÜKÇEKMECE’DE

Akademisyenlerin hazırladığı ön raporda, depremin ivme değerine ilişkin bulgulara da yer verildi. Depremin hissedildiği Marmara Bölgesi’ndeki tüm il ve ilçelerin yer aldığı tabloda, en yüksek ivme değeri İstanbul’un Küçükçekmece ilçesinde ölçüldü. Küçükçekmece’yi, Eyüp, Marmara Ereğlisi ve Avclar takip etti. Deprem merkezinden 200 kilometre yarıçaplı alanda ölçülen en yüksek yer ivmesi, merkez üssüne yaklaşık 50 kilometre uzaklıktaki İstanbul Küçükçekmece’de kuzey-güney yönünde 0,2 g olarak kaydedildi. Diğer yüksek ivme değerleri ise Sazlıbosna Barajı’nda 0,16 g, Marmara Ereğlisi sahilinde 0,1 g ve Arnavutköy’de 0,1 g ölçüldü. Kumburgaz Fayı’na ilişkin analizlerde, 1766’dan bu yana bölgede biriken 3,7 metrelik atımın yalnızca 0,3 metresinin bu depremle boşaldığına vurgu yapıldı. Raporda, ana şok ve artçıların dağılımının fay düzleminde dar bir alanla sınırlı kaldığı, buna karşılık geriliminin Orta Marmara Çukuru yönünde yoğunlaştığı tespitine yer verildi.

Kadıköy'e yeni hizmet binası: Yarışma sonuçları açıklandı

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı ile İstanbul Planlama Ajansı (İPA) tarafından düzenlenen “Kadıköy Belediyesi Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması” kolokyum ve ödül töreni, 13 Mayıs Salı akşamı Kadıköy Belediyesi Alan Kadıköy’de gerçekleşti. Törene; İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Nuri Aslan, Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, İBB Genel Sekreteri Volkan Demir, İBB İstanbul Planlama Ajansı Genel Müdürü Oktay Kargül, jüri üyeleri, mimarlar ve Kadıköylüler katıldı.

MEVCUT BİNA 40 YILI GERİDE BIRAKTI

Kadıköy Belediyesi Hizmet Binası 1985-1992 yılları arasında tasarlanıp inşa edildi. Mevcut bina Kadıköy’ün değişen ve büyüyen ihtiyaçlarına cevap vermekte zorlanırken, beklenen büyük İstanbul depremine karşı güncel gereklilikleri sağlayamıyor. Bina’nın bulunduğu bölgenin son yıllarda kazandığı yeni işlevler ve artan kentsel potansiyel, mevcut yapının bu yükü taşıyamaz hale gelmesine neden oldu. Bu nedenlerle Kadıköy Belediyesi’nin daha güvenli, çağdaş, çevre dostu ve işlevsel bir hizmet binasına dönüşmesi için İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı ile İstanbul Planlama Ajansı (İPA) tarafından mimari proje yarışması açıldı. 138 projenin yer aldığı yarışma nisan ayında sonuçlandı.

Yarışmanın danışman jüri üyeleri arasında Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, İBB Genel Sekreter Yardımcıları Gürkan Akgün ve Arif Gürkan Alpay, İBB Etüd ve Projeler Dairesi Başkanı Serap Öbekci ile Kadıköy Belediye Başkan Yardımcısı İbrahim Başar Necipoğlu yer aldı. Asli jüri üyeliğini üstlenen isimler ise şöyle; jüri başkanı mimar Tülin Hadi, mimar Mehmet Zafer Akdemir, inşaat mühendisi Oğuz Cem Çelik, mimar Nevzat Oğuz Özer ve mimar Cem Sorguç oldu. Yedek jüri üyeliklerini mimar Pınar Gökbayrak, inşaat mühendisi Onur Güleç ve mimar Özgür Özkan üstlendi.

ÖDÜL ALAN PROJELER

Törende, jüri üyeleri yarışmaya katılan projeleri değerlendirirken, katılımcıların da görüşlerine başvuruldu. Yarışma sonunda üç proje ödülle layık görülürken, beş projeye mansiyon ödülü verildi ve üç proje de satın alma ile değerlendirildi. Tüm projeler törenin düzenlendiği Alan Kadıköy’de sergilendi.

Birincilik ödülünü, müellifler mimar Özgür Bingöl’ün ekip temsilciliğinde mimar İlke Barka, mimar Merve Şen ve inşaat mühendisi A. Günkut Barka’nın ortak çalışmasıyla hazırlanan proje kazandı. Projeye danışman olarak inşaat mühendisi Cem Özer, makine mühendisi Oğuzhan Gül, elektrik mühendisi Nuran Erdoğan ve peyzaj mimarı Nermin Tirben katkı sundu. Takımın yardımcı mimarı ise Şevval Yılmaz oldu.

İkincilik ödülü ise müellifler mimar Hüseyin L. Kahvecioğlu liderliğindeki ekip tarafından kazanıldı. Ekip üyeleri arasında mimarlar Nurbün Paker Kahvecioğlu ve Melike Ekin Saraççıl ile inşaat mühendisi Bahadır Özcihan yer aldı. Projede danışman olarak elektrik mühendisi Özlem Dilda Yaman, makine mühendisleri Ce-

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı ile İstanbul Planlama Ajansı (İPA) tarafından düzenlenen “Kadıköy Belediyesi Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması”nın kolokyum ve ödül töreni, 13 Mayıs Salı akşamı Alan Kadıköy’de gerçekleştirildi

Birincilik ödülünü kazanan proje

vat Tanrıöver ve Mustafa Öksüz görev aldı. Yardımcı ekiple mimarlar Eren Vardar ve Süleyman Enes Kurt yer aldı.

Üçüncülük ödülünü kazanan projede ise müellifler ekip temsilcisi mimar Regaip Adem, inşaat mühendisi Ahmet Tatlı ortak çalışmasıyla kazanıldı. Proje danışmanları arasında makine mühendisi Aytaç Şimşek, elektrik mühendisi Özgür Dışbudak ve peyzaj mimarı Bige Şimşek İlhan yer aldı. Yardımcı ekiple mimarlar Pınar Çalışır Adem ve Didenaz Gündoğdu ile mimarlık öğrencileri Yaren İliç ve Seda Gökçe; ayrıca inşaat mühendisleri Çağatay Demirci ve Furkan Gültekin görev yaptı.

“REKOR KATILIMLI SÜRECİ”

İBB İstanbul Planlama Ajansı Genel Müdürü Oktay Kargül, yarışma kültürünün yeni belediyeçilik anlayışının önemli bir yansıması olduğunu belirterek, şu ifadeleri kullandı: “Katılımcı ve şeffaf süreçleri hayata geçirmek amacıyla pek çok yarışma düzenledik. Bugün burada, 138 başvuru ile gerçekleşen rekor katılımlı bir sürecin sonucunu görüyoruz. Yarışma mantığını yalnızca İstanbul’da değil, Türkiye’nin diğer şehirlerine de yaymak istiyoruz.”

“FARKLI BİR YAKLAŞIMLA İNŞA EDİLMELİ”

Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı ise yaptığı konuşmada, mevcut yapının hem ya-

pisal güvenlik hem de işlevsellik açısından yetersiz kaldığını belirterek “138 ilham verici proje ile karşılaştık. Artık kamu binalarının klasik yapılar dışında, farklı bir anlayışla inşa edilmesi gerektiğini görüyoruz. 40 yıldır hizmet veren mevcut binamız artık yetersiz kalıyor. Şeffaf, katılımcı ve çağdaş bir yerel yönetim anlayışının mimarlarla buluştuğu bu yarışmada emeği ge-

çen tüm jüri üyelerine ve katılımcılara teşekkür ediyorum. Birlikte düşünen, birlikte tasarlayan ve birlikte üreten bir Kadıköy için çalışmaya devam ediyorum. Bu yolda desteğini esirgemeyen İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Ekrem İmamoğlu’na teşekkür ediyorum.” dedi.

“KENTLER HAFIZANIN VE KAMUSAL YAŞAMIN SAHNESİDİR”

“Kentlerin sadece binalardan ibaret olmadığını söyleyen İBB Başkan Vekili Nuri Aslan da şunları söyledi: “Kentler aynı zamanda hafızaların, hayallerin ve kamusal yaşamın sahnesidir. Kadıköy gibi İstanbul’un kültürel ve sosyal hayatında önemli bir yeri olan bir semt, artık çağdaş, kapsayıcı ve erişilebilir bir hizmet binasına ihtiyaç duymaktadır.” Aslan, yarışma sürecinde emeği geçen tüm jüri üyelerine, katılımcılara ve ödül alan ekiplere teşekkür ederek, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu’nun selamlarını ilettili.”

Afetlere karşı iş birliği

Kadıköy Belediyesi ile Türk Psikologlar Derneği arasında afet iş birliği protokolü imzalandı. Türkiye’de psikolojik ilk yardım alanında afetlere karşı işbirliği protokolünü ilk imzalayan belediye oldu

birbirimize psikolojik olarak sağlıklı destek olmalıyız.” diyerek Kadıköylülerin birbirlerine psikolojik ilk yardım verebilmeleri için eğitim almalarının gerektiğinin önemine vurgu yaptı.

“HER MAHALLEDE AFET GÖNÜLLÜSÜ OLMALI”

Protokolün önemine değinen Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı ise “İlk hedefimiz her mahallede afet eğitimi almış bir gönüllünün olması. Bu gönüllüler, afet anında mahallelerinde aktif bir rol alacak ve halkın ihtiyaçlarını belirleyerek hızlı bir veri tabanı oluşturmamıza yardımcı olacaklar.” diye konuştu. Köseadağı, depreme karşı hazırlığın sadece fiziksel değil, psikolojik açıdan da önemli olduğunu belirterek şöyle devam etti: “Afet hazırlığının bir parçası da psikolojik ilk yardım eğitimleridir. İnsanların afet öncesinde, afet sırasında ve sonrasında birbirlerine nasıl davranacakları ve nasıl iletişim kurmaları gerektiğini bilmeleri çok önemli. Bu protokolü ilk Kadıköy imzalıyor. Diğer ilçe belediyelerine de örnek olmasını umuyorum.”

Türk Psikologlar Derneği İstanbul Şubesi Başkanı Hale Bolak, protokolün iki kurum arasındaki iş birliğini pekiştirdiğini belirterek, “Türk Psikologlar Derneği olarak kamu yararına yapılan bu tür çalışmalar bizi sevindiriyor. Kamu yararına statü almış olan bir derneğiz. Önümüzdeki yıl derneğimizin 50. yılını kutlayacağız ve böyle önemli bir protokole imza atmak, bizim için büyük bir gurur kaynağı.” dedi.

● Hülya ARSLAN

Kadıköy Belediyesi ile Türk Psikologlar Derneği (TPD) İstanbul Şubesi, afetlere hazırlık ve psikososyal destek alanlarında iş birliğini güçlendirmek amacıyla 12 Mayıs Pazartesi günü protokol imzaladı. Protokol imza törenine Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, Türk Psikologlar Derneği Genel Sekreteri Dr. Duygu Buğa, Türk Psikologlar Derneği İstanbul Şubesi Başkanı Hale Bolak, Kadıköy Belediye Başkan Yardımcısı İbrahim Başar Necipoğlu, Kadıköy Belediyesi Meclis Üyesi İpek Demirtaş ve Arama Kurtarma Ekip Lideri Hakan Özdemir katıldı.

İmzalanan protokolün ilk aşamasında, BAK-Kadıköy ekibine bağlı 612 gönüllünün, Türk Psikologlar Derneği tarafından düzenlenecek eğitimlere katılması planlanıyor. Eğitimlerin devamında ise belediye personeli ve Kadıköylüler var. Bu eğitim-

ler, Kadıköylüleri afetlere psikolojik olarak hazırlamak ve afet anında sağlıklı bir psikolojik ilk yardım süreci oluşturmak amacıyla yapılacak.

“PSİKOLOJİK İLK YARDIM EĞİTİMİ BÜYÜK BİR İHTİYAÇ”

Depremler ve afetlerde psikolojik desteğin önemini vurgulayan ve 6 Şubat depreminden sonra gönüllü psikolog olarak sahada görev aldığını belirten Kadıköy Belediye Meclis Üyesi İpek Demirtaş, “Deprem bölgesindeki insanların psikologlara duyduğu büyük ihtiyaç, Kadıköy’de nasıl bir farkındalık yaratmamız gerektiğini bana gösterdi. Deprem bölgesinden döndükten sonra Kadıköy’de ne yapabiliriz düşündüm ve üyesi olduğum Türk Psikologlar Derneği ile birlikte böyle bir eğitim programı başlatmayı kararlaştırdık.” dedi. Demirtaş ayrıca “Afet anında insanların birbirlerine daha sağlıklı destek olmaları gerekiyor. Afet anında çok kötü olaylar yaşanıyor ve bu olaylar içerisinde

Geç gelen teselli plağı; Nükhet Ruacan

MURAT BEŞER

muratbeser034@gmail.com

Yıl 1998, yer Nişantaşı Reasürans Çarşısı içindeki AFM Kerem Görsev Jazz Bar... Birazdan programlarına başlayacak olan dört müzisyen hazır. İlk notayla birlikte tonmayster Engin Gençer de basıyor önündeki kontrol masasına bağlı kayıt cihazının kırmızı tuşuna. İyi ki de basıyor, böylelikle caz tarihimize nadide bir belge daha ekleniyor.

Sahnedeki iki müzisyen gelin-görümce; vokalde Nükhet Ruacan, piyanoda Nilüfer Verdi. Yanlarında da çok sağlan iki Rus genci; basta Gregory Sydsef, davulda Igor Ignatov... Engin'in o gece arşivlediği bu tarihi kayıtlar bir CD'de yıllarca kayıp kalıyor. Ama Ruacan ailesinin sohbetlerinde hep bahsi geçiyor, "ah bir bulsak da yayınlasak" diye... Bu kayıtları yana yakıla aramalarının özel bir nedeni de Nükhet hanımı kaybetmiş olmaları.

Nihayetinde hayat bu üzüngen aileye telafi babından güzel bir sürpriz yapıyor. O CD, Nilüfer Verdi'nin çekmecelerinin

birinden çıkıyor. Çıkınca da sıradaki iş bu kayıtları insanlarla paylaşmak için yayınlamak oluyor.

Nükhet Hanım'ın kızı Roxsan ilk iş olarak Ada Müzik ile irtibata geçiyor. Yürütülen diyalog sonucu düğmeye basılıyor ve takibati Roxsan tarafından sürdürülen bu mesainin sonucu ise 180 gram ağırlık kapak bir plak ve dijital platformlarda yayınlanan eserler oluyor. İki gece-lik programın ilk gecesinde şüphesiz çok daha fazlası çalışıyor ama telif ve benzeri nedenlerle bu repertuardan sadece dokuz caz standardı plağa alınabiliyor.

Parça aralarındaki konuşmalar, al-

kışlar kaydın bir caz barda geçen atmosferini güçlendiriyor, yorumlara da olumlu katkılar sunuyor. Nilüfer Verdi önündeki yarım kuyruk Yamaha C5'in hakkını sonuna kadar verirken, Nükhet Hanım bir kadife yüzeyi kadar pürüzsüz, ses kontrolü yüksek ve entonasyonu sağlam sesiyle mükemmel yorumlarda bulunuyor. Bu konserden dokuz yıl sonra hayata veda eden Nükhet Hanımın insana huzur veren o sesi, bu caz kubbesinde hoş bir seda olarak evrene iz bırakıyor.

"Caz Müziğimizin Divası" sıfatını ya-

şarken çok yakıştıyordu Nükhet Hanım kendisine. Hazırlıksız ve erken yaşta yakalandığı hastalığı yüzünden aramızdan zamansız ayrılışı, bir vefatın ötesinde sayısız kaybı yaşatmıştı. Oysa vereceği daha çok şey vardı öğrencilerine, dinleyicilerine ve ülkemizin caz kültürüne. Bu tatlı borcu öğrencilerine devrederek ayrılmıştı aramızdan.

1951 yılında İstanbul'da dünyaya gelen Nükhet, öğrencilik yıllarında iyi bir görüntü çiziyordu. Ta ki müzik denen yaşam iksiri kanına girene kadar. İşte o zaman dersleri kötüledi ve kendini gitarcı ağabeyi Neşet Ruacan'ın plaklarına vurdu. Sonradan kendisine ve sanatına yol gösteren Nina Simone, Nancy Wilson, Sarah Vaughan, Bill Evans, John Coltrane, Miles Davis, Ron Carter, Ray Brown... Hepsini güzel kokulu plaklarından tanıdı.

Bu heves filizlenmeye aday olduğunda ilk derslerini piyanist Emin Fındıkoğlu'ndan almıştı. Ustanın peşine düştü; orkestrasıyla birlikte İsviçre ve Norveç'e gitti. 1977'de memleketine döndükten sonra tozunu yutmadığı kulüp, sahnesini aşındırmadığı festival bırakmadı.

Pop müziğinin çiçekli böcekli yıllarında tuttu bir de plak yaptı; "Ruacan" adında. Her caz albümü gibi zamanında hak ettiği ilgiyi görmedi ama sonradan değeri bilinmeyen albümler kategorisinde yerini almayı başardı.

Ancak plaklarla sınırlı kalmıyordu yaşama ve üretme tutkusu. Dağlara taşlara taşıyor; resme ve fotoğrafa uzanıyor. Parmak ucuyla deklansöre yansıyan ruhunun sağlığı, Bülent Ortaçgil'in ef-sane "Benimle Oynar mısın?" albümünün kapakındaki çocuk resminde vücudunda geliyordu.

Hayatı seviyordu; caz müziğiyle eşeylenmiş bir hayatı daha da çok seviyordu Nükhet Hanım. İki evlilik gördü bu sevgi dolu kadın. Ancak ne talihsizliktir ki her iki eşinden de, insanların genelde en çok eğlendikleri günde, bir yılbaşı günü ayrılmıştı.

Kan kanserine yakalandığında savaşmak için kullandığı yegâne silah müzikti. Uzun süren tedavi sürecinin ardından Nükhet Hanım, 6 Mayıs Pazartesi günü saat 16:40'ta Metropolitan Florence Nightingale Hastanesinde yaşamak gözlerini yumdu. Bıraktığı iz yaşıncın çok üzerindeydi; sadece ve sadece 56 yaşındaydı. Arkasında yüzlerce öğrenci ve sayısız belirsiz içine caz tohumu ekilmiş dinleyici kulağı bıraktı.

Bu plaktan dinlemekte olduğunuz kayıtların üzerinden tam 27 yıl geçti. Nükhet Hanımın vefatının ardından ise 18... Geç ya da güç hiç önemi yok; Nükhet Hanım'ın yayınlanmış çok az kaydı varken, "Annem Nükhet Ruacan - Live" adlı albüm gerçekten harika bir katkı oldu.

Zincir sinema salonlarının gölgesinde ayakta kalan Kadıköy Sineması, sadece film gösteren bir yer değil; bağımsız sinema kültürünün İstanbul'daki son kalelerinden biri. Araştırma görevlisi Sena Öndün Sivas, bu özel mekânı seyir deneyimi ve seyirci tutumu üzerinden mercek altına alıyor

● Gökçe UYGUN

İstanbul'daki 79 sinema salonu arasında, bağımsız sanat filmleri gösteren ve kamu kuruluşu ya da zincir sinema şirketlerine bağlı olmayan tek yer olan Kadıköy Sineması, kentin sinema hayatında özel bir yere sahip. Çeyrek asrı aşkın bir geçmişi olan bu mekan, aslında tiyatro olarak inşa edilip 1967'den itibaren sinema olarak kullanılmaya başlanmıştı. Son 7 yıldır Funda Kocadağ ve oğlu Erol Yusuf'un işlettiği Kadıköy Sineması'nın 18 Mayıs'taki 58. yılını vesile ederek, burası hakkında hazırlanmış akademik bir yayını odağımıza alıyoruz.

Bilgi Üniversitesi Sahne ve Gösteri Sanatları Yönetimi Bölümü Araştırma Görevlisi Sena Öndün Sivas, "Arthouse Seyir Deneyimi ve Değişen Pratikler: Kadıköy Sineması Üzerine Bir Vaka Çalışması" başlıklı yüksek lisans tezinde, bağımsız sanat sineması seyir kültürünü, sinema mekânlarının dönüşümünü ve seyircinin tutumunu inceliyor.

Detayları konuşmak için Sivas'la Kadıköy Sineması'nda buluştuk.

SEYİRCİNİN MOTİVASYONU NE?

● Yekten sorayım, detaylara sonra ineriz. Tezinizin gerek akademik dünyaya gerekse de sinema sektörüne / seyircine sözü ne?

Seyirci sinemanın en büyük öğelerinden biri. Bu tezde de kadar az arthouse mekânı kalmışken seyircinin motivasyonunu anlamaya çalıştık. Sinema artan dijitalleşme ile beraber online ortamlara doğru ciddi bir geçiş gösteriyor ancak sinemaya giderek film izlemek hala sinema de-

neyiminin önemli bir kısmını oluşturuyor. Peki seyirci hangi filmi, nerede izleyeceğine nasıl karar veriyor? Bu noktada seyircinin sinema salonlarıyla kurduğu ilişki, salonun kendi adına kurduğu kimlik ve seyirci ve salonun karşılıklı ilişkilenmesi, şehrin yapısı, ulaşım vb. gibi konuları anlamaya çalıştık. Çünkü bağımsız sinema salonları mevcut ekonomide seyirci olmadan ayakta kalabilecek yerler değil. Bir kent hafızasından da bahsediyorsak eğer bu mekanlar o hafızanın çok büyük bir parçası. Mekanların rant politikalarına kurban gitmemeleri gerekiyor. Yaptığımız görüşmelerden de anladığımız seyircinin bu konuda bir arzusu var, sinemaya gitmek için AVM'ye girmek istemiyor çoğu, evlerine yakın mahallelerindeki salonlarda filme erişebilmek istiyorlar. Seyircinin bu tutumu aslında sektörel bir tekelleşmeye de karşı oldukları anlamına geliyor. Gösterim ağlarının tekelleşmesi seyircinin filme erişimini de etkiliyor, mesela arthouse filmlere zincir salonlarda rahatlıkla ulaşamıyorlar.

● Kadıköy Sineması özelindeki arthouse (yaygın olarak dağıtımı yapılmayan ana akım kodlarını dışında nitelendirilen bağımsız sanat filmleri) seyircinin özellikleri neler?

Arthouse seyircisi; sinemaya giden, düzenli film izleyen, filmleri ciddiye alan, sinema haberlerini takip eden, filmin teknik özelliklerine dikkat eden, film seçiminde kişisel zevklerini ve çıkan eleştiri yazılarını dikkate alan bir kitle. 'Film izleme kültüründen' bahsediyorlar, film izlemenin öğrenilen bir şey olduğuna dikkat çekiyorlar. Salonda yenilip içilmez, telefona bakılmaz vb. gibi kuralları var. Bu yazılı olmayan kurallara uyulmayışının kendisinin sinema salonunda film izlemeye gitmemesine sebep olduğunu söyleyen bir görüşmede dahi oldu.

● Kadıköy Sineması'nın arthouse özelliği, seyircisinde nasıl bir aidiyet ve sorumluluk duygusu yaratıyor?

Seyirci salona destek vermeyi bir sorumluluk olarak görüyor. Bu illa maddi bir destek anlamına gelmiyor; sosyal medya paylaşımlarıyla destek vermek, salonu bir şekilde görünür kıl-

mak önemli. Kadıköy'ü de kentsel dönüşümden uzak, daha korunaklı bir yer olarak görüyorlar. Bu yüzden de mekana dair bir koruma duygusu ağır basıyor. Kadıköy Sineması da burada aynı şekilde korunaklı bir mekan onlar için, kendi olabildikleri bir yer. Mesela bir görüşmecimiz "Film izlemek için X-Ray'den geçmek istemiyorum ve bu benim için özgürlük." demişti.

Daha güvende ve özgür hissettikleri bir yer ve bunun devam etmesini, hatta şehre yayılmasını arzu ediyorlar. Aynı bölgede iki AVM var mesela, ancak zincir salonları da rant sisteminin bir parçası ve mahalle sinemalarının sonu olarak gördükleri için zorunda kalmadıkça gitmediklerini ifade ediyorlar.

"SALONUN SEÇİMİ, SEYİRCİ İÇİN BİR KİMLİK MESELESİ"

● Tezinizde Kadıköy Sineması'nın bir 'sosyokültürel ayrışma mekanı' olduğundan söz ediyorsunuz. Bu kavramı biraz daha açar mısınız?

Eskiden hafta sonu eğlencesi olarak görülen ailecek sinemaya gidelim, bir de yemek yer döneriz gibi bir durum artık ekonomik olarak oldukça zor. Çalışmada da seyircinin sinemadan bahsederken bu ekonomik boyuta oldukça dikkat çektiğini gözlemledik. Ancak ilginç bir şekilde Kadıköy Sineması daha çok kültürel ve eğitsel sermayesi yüksek bir izleyici kitlesine hitap eden bir arthouse salonu olarak konumlanmasına rağmen, araştırmanın yapıldığı dönemde İstanbul'daki en uygun bilet fiyatlarını sunan sinema salonlarından biriydi. Bu çalışmaya katılan seyirciler de çok farklı ekonomik gelir gruplarından oluşuyordu. Bu da aslında bize şunu gösterdi; seyirci salonun prestijini ekonomik bir yerden kurmuyor, salon da kendi prestijini böyle bir yerden kurmuyor aslında. AVM sineması olmaması, arthouse filmler göstermesi, mahalleye verilen destek, seyircinin salonun kitlesini daha eğitilmiş ve kültürlü görmesi, kendine yakın bulması gibi sebeplerle salonu ayrıştırıyor. Salonun seçimi seyirci için bir kimlik meselesi haline geliyor.

● İstanbul'da arthouse salonların yok oluşu ve tek bir salonun kalması sinema kültürü açısından nasıl bir risk taşıyor?

Kadıköy Sineması gibi bağımsız salonların yok oluşu, sadece bir gösterim mekânının kaybı anlamına gelmiyor; aynı zamanda kentsel hafızanın, kamusal karşılaşmaların ve alternatif sinema kültürünün barındığı sosyal bir alanın da yitimi anlamına geliyor. Bu da sinema kültürünün toplumsal çeşitliliğini, deneyimsel derinliğini ve tarihsel sürekliliğini tehdit eden bir durum. Kentin kültürel dokusunun parçalanması ve sinema deneyiminin yalnızca dijital ya da ticarileşmiş alanlara sıkışması, kolektif hafızanın silinmesine ve sinema izleyiciliğinin toplumsal bir pratik olmaktan çıkmasına yol açabilir.

● Kadıköy Sineması gibi yerlerin sürdürülebilirliği için nasıl bir destek gerek?

Seyircisiz bir sinema salonunun ayakta kalamayacağı gerçeğinin ötesinde, ekonomik koşullar bu salonların yaşamını ciddi şekilde tehdit ediyor. Bu bağlamda kültür politikalarının yapısal bir biçimde yeniden ele alınması gerekli. Devlet destekli bir politika oluşturulmadan bu ne yazık ki sadece birkaç insanın tutkusundan ileri gidemiyor. Bu salonların yaşaması, yalnızca bireysel çaba ya da gönüllülükle sürdürülebilecek bir tutku meselesi olmaktan çıkarılmalı; kültürel çeşitliliği, hafızayı ve kamusal yaşamı destekleyen bir kültür politikası perspektifiyle ele alınmalı. Devlet, yerel yönetimler, özel sektör ve seyirci arasında çok katmanlı ve sorumluluğu paylaştıran bir destek ağı kurulmalı.

● Kadıköy Sineması seyircisine/İstanbul'daki arthouse izleyicisine yönelik bir mesajınız var mı?

Bağımsız salonların hepsi seyirci olarak bizim desteklerimizle var olmaya devam ediyorlar. Bunu unutmamak, o mekanlara gitmek, kimi zaman film izlemesek bile fuayede vakit geçirmek, o mekânı sahiplenmek anlamına geliyor. Bu salonların işletmecileri ve çalışanları da genelde büyük kişisel isteklerle bu işe devam ediyorlar ve sizleri orada görmek onlar için bir motivasyon.

Fitoterapi ve aromatik bitkilerin faydaları

Ekolojik Yaşam Merkezi'nde bu hafta Dr. Uğur Selçuk Güneşli tarafından, "Kadın Sağlığı, Fitoterapi ve Aromatik Bitkilerin Faydaları" atölyesi yapıldı

● Deniz Şimal TAŞAN

Kadıköy Belediyesi Ekolojik Yaşam Merkezi farklı atölyelere ev sahipliği yapmaya devam ediyor. 10 Mayıs Cumartesi günü Çocuk Hastalıkları Uzmanı, İş Yeri Hekimi ve Aile Danışmanı Dr. Uğur Selçuk Güneşli tarafından verilen "Doktorumuzdan; Kadın Sağlığı, Fitoterapi ve Aromatik Bitkilerin Faydaları" atölyesinde de sağlıklı ve doğal reçeteler verildi.

Kişinin biricikliğine yönelik çalışılması gerektiğini söyleyen Dr. Güneşli, "Çünkü alternatif ve klasik tıpta da olsa, A kişisine iyi gelen bir ilaç B kişisine iyi gelmeyebilir. Dolayısıyla onun bütün metabolik mekanizmasını bilerek bir öneri geliştirebilmemiz lazım. Bu sebeple alternatif tıp değil de bütüncül tıp olarak kabul etmemiz lazım. Bir şeyin alternatifi değil bir eksen, omurga üzerine olan bir uygulama." dedi. Güneşli, "Bence herkes kendi kendinin hekimi ve eczacısı olabilme yolunda bir adım atabilir. Bu da yapılan bilimsel çalışmalar bağlamındaki dinamikleri içselleştirerek yapılabilir. Bizim de verdiğimiz eğitimler bunu hedefliyor." şeklinde konuştu.

BİLİMSEL ARAŞTIRMANIZI YAPIN

Kişilerin konu hakkında iyi bir araştırma yapması gerektiğini vurgulayan Güneşli, dikkat

edilmesi gerekenler için, "En önemli noktalardan biri, ürünleri biz üretirsek daha iyi olur. Böylece eczaneden veya aktardan almak yerine, bitkileri evimizin balkonunda yetiştirebiliyorsak bu bize maliyet açısından da faydalı olacaktır. Bilimsel verilerle kendimizi donatabilme anlamında da bir fayda sağlayacaktır." diye konuştu.

ÇAYLAR DEMLENİR, KÖKLER KAYNATILIR

Güneşli, "Çaylar demlenir, kökler kaynatılır ilkesi demleme için 5 ila 15 dakika süreyi talep eder. Kaynatma için de 15 ila 30 dakika ister. Kaynatılanlar genelde bölgesel olarak kullanılır örneğin kantaronun kökü kaynatılıp hemoroit basurda kullanabiliriz. Nemlenen durumlarda yine kantaron için 5 dakikalık demlemeyle içeceğimiz

ürün baş ağrısı, uykusuzluk, gerginlik ve stres gibi durumlarda yardımcı olarak kullanılır." şeklinde konuştu.

Atölyesinde lavantanın önemini vurgulayan Güneşli, "Bütün bitkiler arasında en faydalı, sık kullanılan ve kolay ulaşılabilen bitkilerden biri. Lavanta hem bize çay olarak hem de sürebileceğimiz yağı ve suyu ile faydalı. Çayının sakinleşmede yağının ise kaşınma, egzama ve arı sokması gibi durumlarda faydası var." dedi.

Bağ ağrısı ve sinüzit için; Lavanta kurusu, Himalaya tuzu ve pirinç her biri 3'te 1 olmak üzere karıştırıp bir kese yastık haline getirilir. Göz yaştığı adı verilen uygulamayla yatmadan önce 30 dakika veya 1 saat olmak üzere bekletilir. Ayrıca gözlü şişliği ile morluğunda da faydası görülebilir. Sistik için; 35 gram maydanoz, at kuyruğu otu

35 gram, kekik 30 gram. Karışım 150 ml kaynama suyu ile 15 dakika demlenerek günde üç defa içilebilir veya vajinal irrigasyon olarak kullanılabilir. İlaç ve yan etkileri çok önemli; Fitoterapi ve Aromaterapi konusunda uzman bir hekim ile kullanılması önerilir.

Adet sancısı için; 30 gram civan perçemi, 10 gram nane ve 10 gram papatya. İki tatlı kaşığı karışımı 250 ml kaynar suya 10 dakika demleyerek günde üç defa kullanılabilir. Yan etkileri için mutlaka hekime danışın.

"Yukarıdaki reçete, ilaç veya öneri değil tecrübe paylaşımıdır. Fitoterapi ve Aromaterapi sertifikası almış uzman kişilerce önerilebilir."

"Kaynaklar: Prof.Dr. L. Ömür Demirezer Tıbbi Çay Reçeteleri – Prof.Dr. Hasan Baydar Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Bilimi ve Teknolojisi kitapları"

"Yaz-kış güneş kremi kullanılmalı"

Güneş kremlerinin sadece estetik değil, sağlık için de oldukça önemli olduğunu vurgulayan Dermatoloji Uzmanı Dr. Zahide Eriş Zorlu, düzenli güneş kremi kullanmanın cilt kanserinden kırışıklıklara kadar birçok sorunu önlediğini dile getirdi

● Simge KANSU

Yaz aylarının gelmesiyle birlikte güneşin cilde etkileri ve korunma yöntemleri yeniden gündeme geldi. Dermatoloji Uzmanı Dr. Zahide Eriş Zorlu, güneş ışınlarının hem faydaları hem de zararları konusunda önemli uyarılarda bulunarak, doğru güneş kremi kullanımının cildimiz için oldukça önemli olduğunu vurguladı.

"GÜNEŞLE DOST OLALIM"

Zorlu, "Güneş, ruh halimizi iyileştirir, D vitamini sentezimizi sağlar, hatta bağışıklığımızı destekler. Fakat fazla güneş ya da bilinçsizce güneşlenmek maalesef cildimize ciddi zararlar verebilir. Güneş yanıkları, lekeler, kırışıklıklar ve hatta cilt kanserine kadar giden bir süreçten bahsediyoruz. Yani güneşle dost olalım ama bunu akıllıca yapalım." dedi.

Güneş kremlerinin sadece kozmetik bir ürün değil, aynı zamanda bir sağlık yatırımı olduğunu vurgulayan Zorlu, "Güneş kremi aslında bir çeşit kalkan gibidir. Cildimizi zararlı UV ışınlarından koruyor; böylece kısa vadede yanıklara ve lekeleri, uzun vadede ise kırışıklık, sarkma ve cilt kanseri riskini azaltıyor. Güneş kremi dışarı çıkmadan 20-30 dakika önce uygulanmalı. Yüz için 'iki parmak kuralı' var. İşaret ve orta parmağınızla sıkacağınız miktarda güneş kremi kullanımı önemlidir. Ayrıca her 2-3 saatte bir yenilemek, özellikle terleme ya da yüzme sonrası tekrar sür-

mek şarttır." ifadelerini kullandı.

"BULUTLU HAVALARDA DA SÜRÜLMELİ"

Sadece güneşli havalarda değil, bulutlu günlerde de koruyucu kullanılması gerektiğine dikkat çeken Zorlu, "Güneş kreminin sadece güneşli havalarda sürülmesi gerektiği düşüncesi çok yaygın bir yanlış bilgidir. Bulutlu havalarda ya da cam arkasında bile UVA ışınları cildimize ulaşıyor. Bu yüzden yaz-kış, hava nasıl olursa olsun, sabah rutininize güneş kremi dahil etmeniz oldukça önemlidir" dedi.

SAHTE ÜRÜNLERE DİKKAT

Piyasadaki sahte ürünlere karşı da uyarıda bulunan Zorlu, "Piyasada birçok sahte güneş kremi bulunuyor. En tehlikelisi, sahte ürünlerin vadettikleri korumayı sağlamaması. Yani siz korunduğunuzu sanıyorsunuz ama aslında cildiniz çıplak kalıyor. Ayrıca bu ürünler ciltte tahriş, siivilce, alerjik reaksiyonlar yaratabiliyor. Güvenilir kaynaklardan alışveriş yapmak bu yüzden çok önemlidir. Bilinen, dermatolojik testlerden geçmiş, en az SPF 30 ve geniş spektrumlu (UVA + UVB) koruma sağlayan ürünler tercih edilmeli. İçerisinde cildinize zarar verebilecek ağır kimyasallar, paraben, gereksiz parfümler olmaması gerekir. Ek olarak mutlaka eczanelerden ya da resmi satış kanallarından satın alınmalıdır." şeklinde konuştu.

Zorlu, son olarak şunları dile getirdi: "Cildimiz bizim en değerli giysimiz, ömür boyu bizimle. Ona iyi bakmak, güneşten doğru şekilde korunmak sadece güzellik değil, aynı zamanda sağlık meselesidir. Küçük alışkanlıklar, büyük farklar yaratır. Bunu her zaman aklımızda tutalım."

Beria Turaç İdealtepe Göz Merkezi

Miyop çözümsüz değil

- Katarakt
- Refraktif Cerrahi
- Kornea
- Retina
- Glokom
- Oküloplasti
- Şaşılık
- Çocuk Göz Sağlığı

İSTANBUL
Bayrampaşa Göz Hastanesi
(0212) 467 75 00

İSTANBUL
Beria Turaç İdealtepe Göz Merkezi
(0216) 417 20 21

BURSA
Nilüfer Göz Merkezi
(0224) 364 91 00

Bilgilendirme

Tanısında büyük güçlükler bulunan Alzheimer Hastalığı konusunda, kan alınarak yapılan çalışmada 6 farklı Alzheimer testi birlikte çalışarak değerlendirme yapılmış ve tanıda doğruluk artırılmıştır. Bilgi için www.gelisimlab.com.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

www.gelisimlab.com.tr **gelisim@gelisimlab.com.tr**

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:

MERKEZ: Bağdat Cad.No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu: Recep Peker Caddesi No:23/A Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şaşkınbakkal: Bağdat Cad.No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad.No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad.No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nişantaşı: Valikonağı Cad.No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad.No:21/3 (Haseki Hst.yanı) Tel: (0212) 529 89 79
Acarkent: 0537 9742385 / **Ataşehir:** 0537 9742472 / **Kurtköy:** 0539 4422093

Haydarpaşa Ekmek Fabrikası

PINAR
ERKAN

19. yüzyılda Batıyla değişen ilişkilerin yarattığı ortamda yenilik ve girişimler, özellikle teknolojiyle ilgiliyse, daha ziyade gayrimüslim ve Levantenler tarafından yapıyordu. Buna istisna girişimcilik örneklerinden biri olarak bir Türk tarafından yapılan modern bir ekmek fabrikası açma fikri ise Haydarpaşa'da 19. yüzyıl sonunda karşımıza çıkıyor.

İstanbul'da ekmek üretimi, zaman zaman sıkıntılar yaratıyordu. 18. yüzyılın sonlarında tüccarların bazıları tarladan aldığı katkısız buğdaya saman, arpa ve karamuk karıştırarak gemilerle İstanbul'a gönderirmiş. Yolda gemiciler buğdayın bir kısmını satar, geri kalanını samanla tamamlar ve suyla ıslatarak ağır gelmesini sağlıyorlardı. İstanbul'da Unkanpanı'na gelen buğday, kapandan fırıncıya dağıtılınca kadar küflenir ve kokarmış. Fırıncılar 6 aylık hububatı depolarında bulundurmamak zorunda olduğundan

çözüm üretemez; bu kötü buğdaylardan pişirdikleri ekmekleri satar, ekmekleri yiyenler hastalanırmış. O derece ki ekmeklerin "hayvanların bile yiyemeyeceği derecede kokmuş olanları denize dökülür" müş. III. Selim zamanında kaymakam paşalar ahaliye çamur gibi ekmek satmayın diye ferman çıkarıyor. Hatta özellikle numune istiyorsa da sonuç alınmıyor olacak ki, tebdillî kıyafet teftişe çıktığı anlatılır.

19. yüzyılın sonlarında ise bu sefer Osmanlı'nın kaybettiği topraklardan gelen göçmen sayısındaki hızlı artış, ekmek kıtlığına neden olmuştur. Özellikle 1878-1879 Osmanlı Rus Harbi (93 Harbi) sonrası gelen göçmen sayısı 250 bini bulmuştur. Sultan Abdülhamit'in ekmek konusunda hassasiyeti bilinir; ancak ekmekler kaliteli üretileniyordu. Zaten yetmiyordu da. Bunun üzerine Hariciye Nezâreti Teftiş Komisyonu Başkanı Muhiddin Bey bir girişimde bulunmuştur. 1899'da Avrupa standartlarına uygun, makinalarla hızlı üretim yapacak temiz ekmek fabrikaları açmak üzere Sadaret'e dilekçe verir. Bu fabrikalarda günde 60-70 bin kilo ekmek pişirilebileceğini ve şehirde büyük bir ihtiyacın karşılan-

cağını düşünüyordu.

Peki bu modern fırınları nerede açacaklar... İstanbul'un her yerinde fırın vardı elbette ancak ilk defa kurulacak yeni nesil ekmek fırınları için Ahırkapı ve Haliç planlanıyordu. Ayrıca biri Haydarpaşa, "diğeri de İstanbul cihetinde olmak üzere" iki yerde daha fabrika kurulması hedefleniyordu. Avrupa ülkelerinde hizmet veren mükemmel ve düzgün ekmek fabrikalarını örnek alarak yeni icat makinelerle hamur karacaklardı. Temiz ve kaliteli üretimle İstanbul halkını düzgün ekmeklere kavuşturup abuk sabuk hastalıklardan kurtarmak çabası, yatırım için kuşkusuz iyi bir nedendi. Bugünün ölçülerıyla günde 70 bin kilo ekmek üretimi, 19. yüzyıl sonunda İstanbul nüfusunun kabaca üçte birini doyuracak bir rakamdır. Haydarpaşa'nın Kadıköy tarafında yer seçilmesi, Selimiye Kışlası bitişindeki Kavak fırınlarına yakınlıktan olsa gerekti.

çekmemek için o zamanki esnaf loncasına fikri sorulmuş ve olumlu yanıt alınmışsa da bu, sorunların en küçüğüydü herhalde. Ruhsatı alan Muhiddin Bey, Avrupa ülkelerindeki firmalara yazmış, bir tek cevap bile gelmemiş. Şehirde modern ekmek fabrikası kurabilecek teknik bilgiye sahip kimseyi bulamayınca kendisi gitmeye niyetlenmiş fakat gidip gitmediğini bilmiyoruz. Gerekli sermayeyi de denkleştiremeyip yıllar içinde ruhsatı Maryo Kırkır'e devretmiş. Dört sene ruhsatname hakkının devri hususundaki yazışmalarla geçmiş ve fabrika açmak için işlemler bir türlü başlatılamamış. Aslında Maryo Kırkır, ruhsatnameyi fabrika açmak için değil, bu hakkı satmak üzere devralmıştı. Derken ruhsat iki kere daha el değiştirmiştir ama ortada hala fırın yoktur. Üstelik modern fırın açmak için verilen izin belgesi en son Avusturya sarayı ekmekçi başışı Mösyö Joseph Brünning'e satılınca, kendisi yabancı uyruklu olduğu için girişimin yabancılara verilen bir imtiyaza dönüşüp dönüşmediğini tartışmaya başlamışlar.

Sonuç olarak büyük heveslerle bir Türk tarafından başlatılan girişim, 13 yılın sonunda kağıt üzerinde izin verilmiş bir fikirden ibaret kalmıştır.

(Uğur Demir ve Fahrettin Tızlak'a teşekkürler)

Torunu Sevgi Divitçioğlu ve kızı Nedret Ekşigil ile birlikte

Osmanlı İmparatorluğu'nun son demlerinde, İstanbul'da kendi fotoğrafhanesini açarak tarihe adını yazdırmış öncü kadınlardan Naciye Hanım'ın ilham verici hayatı Gülderen Bölük'ün Cicim adlı kitabında anlatılıyor

Naciye Hanım ve İsmail Hakkı çocuklarıyla.

KURBAĞALIDERE KÖPRÜSÜNÜN MÜHENDİSİ

Cepheden ağır yaralı dönen İsmail Hakkı da Naciye Hanım'ın karanlık odadaki yardımcısı olur. Aldığı ağır yaralar İsmail Hakkı Bey'in depresyona girmesine neden olur ve ailede sorunlar başlar. Bir süre sonra Naciye Hanım ile İsmail Hakkı Bey boşanır. Kızı Nedret Hanım babası İsmail Hakkı Bey'in savaştan sonra sınava girip mühendis olduğunun ve Kadıköy Belediyesi'nde mühendis olarak çalıştığını anlatıyor. Bugün hala kullanılmakta olan Kurbagalidere üzerindeki köprü İsmail Hakkı tarafından yapılmış.

Çocukları, damadı ve torunuyla.

Osmanlı'nın cesur kadın fotoğrafçısı:

Naciye Hanım

● Leyla ALP

"Bir Osmanlı kadını, yıkılmakta olan bir imparatorluğun başkentinde bir fotoğrafhaneye açar. Bunu ancak kendisine biçilen kalıplara sığmayan, toplumsal tabulara aldırmanın, sorumluluk alabilen savaşçı bir ruh başarabilirdi. Naciye Hanım da işte böyle bir karakterdi."

Gülderen Bölük'ün yirmi yılı aşkın çalışmasının ürünü olan "Cicim - Naciye Hanım ve Türk Hanımlar Fotoğrafhanesi'nin Hikâyesi" okurla buluştu. Everest Yayınları etiketiyle çıkan kitap, Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinde yaşamış öncü kadınlardan biri olan Naciye Hanım'ın sıra dışı yaşamını gözler önüne seriyor. Kitap, İstanbul'da kendi fotoğrafhanesini açarak tarihe geçen Naciye Hanım'ın ilham verici hayatını ve sanatını gün yüzüne çıkarıyor.

Üzerinde "Türk Hanımlar Fotoğrafhanesi - Naciye" damgası bulunan üç fotoğrafın peşine düşen Gülderen Bölük, önce Naciye Hanım'ın kızı Nedret Ekşigil, ardından torunu Sevgi Divitçioğlu ile iletişime geçerek uzun uğraşlar ve arşiv taramalarıyla bu kitabı kaleme almış.

Aile üyeleriyle yapılan görüşmeler ve Naciye Hanım'ın bugüne kadar gün yüzüne çıkmamış fotoğraflarıyla zenginleşen Cicim, Naciye Hanım'ın yaşam öyküsünü ve sanatsal mirasını kalıcı hale getirirken, Türkiye'nin kadın tarihi ve kültürel belleği açısından da önemli bir boşluğu dolduruyor.

TOPLUMSAL KALIPLARI YIKAN KADIN

1918'de açtığı fotoğrafhaneye ile sadece ailesinin değil, bir toplumun kaderini de kadrına alan Naciye Hanım, 1881 yılında Üsküp'te dünyaya gelir. Yirmi iki yaşında babası gibi bir asker olan İsmail Hakkı ile evlenir. Nusret, Fikret ve Nedret adında üç çocukları olur. İstanbul'a göç ederler. İsmail Hakkı bir savaştan ötekine gitmektedir. Osmanlı'nın son dönemleridir. Çocukları ve Naciye Hanım onu ancak yaralandığı vakitler görürler.

Maddi zorluklar onu önce evdeki bir gümüş tepsiyi satmaya zorlar ve "Ayol ben insan değil miyim, ben hayatımı kazanamaz mıyım, ben çocuklarıma bakamaz mıyım, illaki bunları satarak mı yaşayacağız? Ben fotoğrafhaneye açacağım." der. Ve o güne kadar tamamen erkeklerin yaptığı fo-

TÜRK HANIMLAR FOTOĞRAFHANESİ

Verdiği ilanlarda kadınların ve çocukların fotoğrafçısı olduğunu belirtse de Naciye Hanım'ın müşterileri arasında erkekler de vardır. Cephedeki eşlerine kendilerinin ve çocuklarının fotoğraflarını göndermek isteyen kadınlar için Türk Hanımlar Fotoğrafhanesi büyük bir boşluğu doldurur. Beşiktaş Yeni Mahalle Fırın Sokak 53 numarada başlayan fotoğrafhaneye Beyazıt'a taşınır. Naciye Hanım sadece fotoğrafçılık yapmakla da kalmaz aynı zamanda fotoğrafçılık dersleri de verir. Ders verdikleri arasında Sultan Reşat'ın torunları da vardır.

toğrafçılığa profesyonel olarak başlayan ilk Müslüman kadın olur. Tarihler 1918 yılını göstermektedir. Bölük kitabında Naciye Hanımın bu kararı ve girişimini şu sözlerle anlatıyor:

"Naciye Hanım Türk romanlarına yansımış mirasyediler gibi yapabiliirdi pekala... Fakat o, eşya satarak yaşamayı onuruna yediremez ve toplumsal beklentiler karşısında yılmaz, belirlediği yolda ilerler.

Tatlı hayallerin yeşermediği, umut dolu bir geleceğin görünmediği; ölümün, yığınların ve yokluğun tüm ülkeye göktüğü bu karanlık yıllarda çelik gibi bir irade koyar ortaya. Önce kendisi ve ailesi rahat bir yaşama kavuşur; sonra da ülke,

kaderindeki güzel günlere...

Naciye Hanım'ın nasıl da isabetli bir karar verdiğini kızı Nedret Ekşigil'in aktardıkları açıklıkla ortaya serer.

"Fotoğrafhaneyi açtığında kapiya levha astı. Yıldız Bahçe Caddesi'ne; Türk Hanımlar Fotoğrafhanesi Naciye... İlk günü on tane müşteri geldi, hiç unutmuyorum. Bir liraya fotoğraf çekiyor. Altı tane fotoğraf, bir lira... Biz öyle bir paraya bulandık, öyle bir rahata bulandık ki annem sayesinde..."

(...)

Aslında Naciye Hanım'ın para kazanmak için başka bir meslek değil de fotoğrafçılığı seçmesi doğal bir sürecin sonucuydu çünkü eşi İsmail Hakkı Bey sanatın birçok alanına ilgi duyan, entelektüel biriydi. Viyana'da kaldığı zaman zarfında fotoğrafçılıkla daha fazla ilgilenme fırsatı yakalamıştı. İstanbul'a döneceği vakitte de fotoğraf makinesinden fon perdesine, banyo malzemelerinden Fransızca fotoğraf kitaplarına kadar tüm gereçleri yanında getirerek çatı katını, bir fotoğrafhaneye nasıl olması gerekiyorsa o şekilde düzenlemişti.

Böylece burası o tüm aile üyelerinin neşeli vakit geçirdikleri eğlenceli bir mekâna dönüşmüş ve Naciye Hanım da fotoğraf çekmeyi bu süreçte öğrenmişti. Dolayısıyla bir yol ayrımına gelip de para kazandırarak bir iş yapmayı düşündüğünde, aklına gelecek ilk iş, elbette ki bir fotoğrafhaneye açmak olmuştu."

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, yıllardır özelleştirme baskısı altındaki Erenköy'deki İl Tarım ve Orman Müdürlüğü arazisi için yeni bir plan hazırladı. Yapılar yenilenecek, yeşil alanla birlikte 272 ağaç korunacak ve alan olası afetlerde geçici barınma yeri olarak kullanılacak

● Erhan DEMİRTAŞ

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 2000'li yılların başından beri özelleştirme ve yapılaşma tehdidi altında olan Erenköy'deki İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü yerleşkesi için yeni bir plan hazırladı. 9 Mayıs Cuma günü askıya çıkan plan, Kadıköylüler ve İstanbullular için sevindirici oldu. 1963 yılından beri bu alanda faaliyetlerini sürdüren Tarım ve Orman Müdürlüğü, çalışmalarına yine burada devam edecek ve yeşil alan da korunacak.

RİSKLİ YAPILAR YENİLENECEK

21 bin 440 metrekare büyüklüğündeki arazide bulunan yapıların yüzde 13,3'ü tek katlı, yüzde 6'sı 3 katlı, yüzde 80'i ise 2 katlı yapılardan oluşuyor. Bir adet üç katlı ana hizmet binası, üç adet iki kat ek bina ile prefabrik ve yığma yapı sisteminde irili ufaklı binalar bulunuyor. Parsel üzerinde bulunan yapılar, 29.11.2019 yılında yapılan deprem zemin etüdü ve karot testi laboratuvar sonucunda riskli olarak tespit edildi. Depreme dayanıklılığının olmadığı belirlenen eski yapıların dönüşümü için 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliği teklifi hazırlandı. Buna göre eski binalar yıkılıp yeniden yapılacak. Parselin 20 bin 663 metrekaresi "resmi kurum alanı", 774 metrekaresi de yol alanı oldu. Bina yüksekliliği de 6 kata çıkarıldı. Yapılaşmada yatay mimarinin tercih edileceği kaydedildi.

"BARINMA ALANI DA OLACAK"

Plan notlarında "Yeni yapılacak yapıların gri-

Tarım Müdürlüğü arazisi yapılaşmaya açılmayacak

yeşil su kullanımını destekleyen, aynı zamanda deprem ve afet sonrasındaki ihtiyaçlara yanıt verebilecek nitelikte tasarlanması, olası afet durumlarında güvenli toplanma ve geçici barınma alanı olarak kullanılması planlanmıştır. Stratejik konumu sayesinde, afet anında bölge halkına hızlı ve etkin destek sağlanacaktır." ifadelerine yer verildi.

AĞAÇLAR KORUNACAK

Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün görüşü de plan notlarında paylaşıldı. Yeni inşaat alanı dışında kalan kısmın ağaçlandırılması ve yeşil alan olarak kullanılmasını talep eden müdür-lük, bu alanların aynı zamanda sosyal aktivite alanlarıyla donatılmasını talep etti. Parsel

içerisinde 32 farklı türden 272 adet ağaç bulunuyor. Doğal dokunun bozulmaması için bu ağaçların korunacağı belirtildi.

TARIM İÇİN BAĞIŞLANMIŞTI

21 bin 440 metrekarelik arazi Kanuni Sultan Süleyman'ın kızı Mihrimah Sultan tarafından ipekçiliği teşvik için dut fidanları dikilmiş ve bağ çubuğu yetiştirilmek üzere vakfedilmişti. Tarım ve Orman Müdürlüğü arazisi, Demokrat Parti hükümeti döneminin Tarım Bakanı Nedim Ökmen tarafından Atıl Spor Kulübü ve Manej olarak kullanılmak istenmişti. Adalet Partisi hükümetinde ise dönemin Ulaştırma Bakanı Nahit Mentеше, burada Devlet Demir Yolları sosyal tesisi yapmak istemişti. Arazi,

İstanbul valilerinden Orhan Ergü döneminde Maliye Meslek Lisesi yapılmak istenildi. Turgut Özal ise araziye Başbakanlığı döneminde Osman Hızlan'ın başkanı olduğu Kadıköy Belediyesi'ne devretmek istemişti. Araziyi imara açmak için 2004'te yapılan imar planı değişikliği ise meslek odalarının açtığı davalar sonucu durdurulmuştu. 2014 yılında verilen özelleştirme kararı da Kadıköylüler tarafından uzun süre protesto edilmişti.

Söz konusu plan, 09.05.2025 tarihinden itibaren (1) bir ay süre ile (Barbaros Mahallesi Mor Sümbül Sk. No:7/2A 34746 Ataşehir/İstanbul) ilan panosu ve internet sitesi (istanbul.csb.gov.tr) ile e-plan otomasyon sisteminde (https://e-plan.gov.tr/) askıya çıkarıldı.

Gönüllülerden gelenler

Gönüllülerden kermes etkinliği

Kadıköy Belediyesi Gönüllüleri Anneler Günü vesilesiyle düzenledikleri kermeslerle dayanışma örneği sergiledi. İhtiyaç sahibi ailelere ve çocukların eğitimine katkı sağlamak amacıyla gerçekleştirilen etkinlikler, Kadıköy'ün dört bir yanında el emeği ürünlerle renklendi. **Fikirtepe:** Fikirtepe Gönüllüleri, Mahalle Muhtarlığı iş birliğiyle düzenledikleri kermeste, el emeği ürünleri sergileyerek ihtiyaç sahibi ailelere destek sağladı. Kermese mahalle sakinlerinin ilgisi yoğundu. **Bostancı:** Bostancı Gönüllüleri, Bostancı Gönüllü Evi'nde engelli çocuklar yararına bir kermes düzenledi. Takı, örgü, kırkyama, mefruşat, çanta, kitap, oyuncak ve giysi gibi ürünlerin yer aldığı kermes, ziyaretçilerden büyük ilgi gördü. **Erenköy:** Erenköy Gönüllüleri ise Anneler Günü kapsamında gerçekleştirdikleri kermeste, çocukların eğitimine katkı sağlamayı hedeflediklerini açıkladı. Erenköy Gönüllü Evi Başkanı Sibel Güder Arbağ, bu tür sosyal yardımların devam edeceğini belirtti.

Fenerbahçe'de anlamlı buluşma

Kadıköy'de gönüllülük çalışmalarıyla eğitim alanında da fark yaratan Fenerbahçe Gönüllüleri, bursiyer üniversite öğrencilerini Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı ile kahvaltıda bir araya getirdi. Fenerbahçe Gönüllü Evi'nde düzenlenen buluşmada samimi ve sıcak bir atmosfer hâkimdi. Etkinliğe eşi Nihal Köseadağı ile birlikte katılan Başkan Mesut Köseadağı, öğrencilerle tek tek ilgilenerek sorularını yanıtladı. Eğitim hayatlarının ardından iş dünyasında karşılaşabilecekleri zorluklara değinen Köseadağı, gençlere kariyer planlamaları konusunda önerilerde bulundu.

Bahara ezgilerle veda

Kadıköy'ün gönüllü evleri, yıl boyunca süren müzik çalışmalarını konserlerle taçlandırdı. Türk Sanat Müziği'nden pop müziğe uzanan repertuarlar, gönüllülerin büyük özverişiyle hazırlandı. Bahara veda niteliğindeki konserler, sanatseverlere müzik dolu anlar yaşattı. **Fenerbahçe:** Fenerbahçe Gönüllü Evi, Şef Erdem Şentürk yönetiminde "Anılar Şarkılarda Yaşar" isimli Konseri Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi'nde gerçekleştirdi. Konserde Hicaz makamındaki eserler ile besteci Yusuf Nalkesen'in unutulmaz şarkıları seslendirildi. **Kriton Curi :** Kriton Curi Gönüllü Evi Vokalist Pop Korusu, Vokal Koçu Ercüment Doymaz eşliğinde "Bahara Merhaba" konseriyle sahne aldı. Coşkulu geçen konserde izleyiciler, pop müziğin neseli ritimleriyle bahara veda etti. **Erenköy:** Erenköy Gönüllüleri, Koro Şefi Tuğçe Pala yönetiminde Türk Sanat Müziği konserini Cadebostan Kültür Merkezi'nde düzenledi. Koro, sevilen klasik eserleri başarıyla seslendirerek dinleyicilerden büyük beğeni topladı.

Kırkyama ve Mefruşat sergisi

Kadıköy Bostancı Gönüllü Evi, el emeği göz nuru eserlerin sergilendiği özel bir etkinliğe ev sahipliği yaptı. Öğretmen Fatma Ataç'ın öncülüğünde düzenlenen Kırkyama ve Mefruşat Sergisi, gönüllü kursiyerlerin yıl boyunca emek vererek hazırladığı çalışmalarla ziyaretçilerin beğenisine sunuldu. Renkli kumaşların özenle işlendiği kırkyama çalışmaları ile zarif mefruşat ürünlerinin yer aldığı sergi, el sanatlarına ilgi duyan Kadıköylülerin yoğun ilgisini gördü.

Göztepe'de "Elibelinde Motifi ile Zamanın İzinde" sergisi

Kadıköy Halk Eğitim Merkezi'nin hazırladığı "Elibelinde Motifi ile Zamanın İzinde" sergisi, Göztepe Kültür Sanat Merkezi'nde (TCDD Göztepe Tarihi Tren Garı) sanatseverlerle buluştu.

Anadolu'nun kadim motiflerinden "elibeline" figürünü odağına alan serginin açılışına, İstanbul Valisi Davut Gül'ün eşi Gül den Gül ile Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı'nın eşi Nihal Köseadağı katıldı. Geleneksel el sanatlarının modern dokunuşlarla harmanlandığı eserler, ziyaretçilerden büyük ilgi gördü.

Kadının üretkenliğini ve bereketi simgeleyen elibelinde motifinin zamana bıraktığı izleri yansıtan sergi, aynı zamanda kültürel mirasın kuşaklar arası aktarımına da dikkat çekiyor.

Tarihi Göztepe Tren Garı'nda açılan sergi, el sanatları aracılığıyla geçmişle bugünü buluşturdu

KADIKÖY BELEDİYESİ GÖNÜLLÜLERİ

HAFTALIK ETKİNLİK PROGRAMI

17 – 23 MAYIS 2025

Başvuru Tel: 0216 346 57 57

KADIKÖY GÖKKUŞAĞI POP KOROSU

Şef: İlter Burak Kalay

Tarih: 20 Mayıs 2025 / 20.00

Yer: Kadıköy Belediyesi

Evlendirme Dairesi

Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

YAŞIN KAÇ OLURSA OLSUN İYİ YAŞAMIN İPUÇLARI

Beslenme ve Diyet Uzmanı

Beste Alimert Altunörs

Tarih: 21 Mayıs 2025 / 14.00

Yer: Rasimpaşa Gönüllü Evi

Düzenleyen: Zühtüpaşa Gönüllüleri

HERRENK MÜZİK TOPLULUĞU

Şef: Adnan Koç

Tarih: 21 Mayıs 2025 / 20.00

Yer: Kadıköy Belediyesi

Evlendirme Dairesi

Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

'TİPKİSİNİN AYNASI' TİYATRO GÖSTERİMİ

Yazan- Yöneten: Ali Erdoğan

Tarih: 21 Mayıs 2025 / 20.00

Yer: CKM A Salonu

Düzenleyen: Moda Tiyatro Gönüllüleri

ERENKÖY GÖNÜLLÜLERİ POPÜLER MÜZİK TOPLULUĞU

Şef: Canan Sabah Erdem

Tarih: 21 Mayıs 2025 / 20.00

Yer: Kadıköy Belediyesi

Evlendirme Dairesi

Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

NURDAN KURT MÜZİK TOPLULUĞU

Şef: Nurdan Kurt

Tarih: 23 Mayıs 2025 / 20.00

Yer: Kadıköy Belediyesi

Evlendirme Dairesi

Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

BULMACA

Hazırlayan: Mustafa Başaran / bilmececi@hotmail.com

KELİME AVI BULMACA

G E M L İ B Ğ B A H A R
L Ü T E B A E T E K U B
E Ç D O F Ğ U R M R U D
A E A İ N C İ E N Z İ A
G Y F Ğ R Ö D M R A S E
A E N U L İ E C Ü İ E R
L K B U D A S L Y G E İ
İ N S A R K İ E İ F E N
Y A İ D E B Ş A Y D Ş B
E İ A M B E R A R M A A

Aşağıdaki sözcükleri bulmacada arayın ve bulduklarınızı karalayın. Geride kalan harfler bir şairin dizesini oluşturacaktır.

ADİLE BEDİA
AFİFE BEĞÜM
ALİYE BERNA
AMBER BETÜL
ASİYE BUKET
AYFER BURCU
AYNUR ÇAĞLA
BAHAR DİDEM

SUDOKU BULMACA

			1				7	9
			8	6			2	
	4	2	7					
9			4	2	7			8
2		8		9				3
1				8				2
							6	
	3	5			4			
	9				5	4		1

						1		4
	3	6			7			
		2		3	5			
4			7					3
7			4	2				
						4		8
						6	1	
				8	3			
6	5							

			9			5	1	
	2			1				
7	1		8		2		9	
8				5		4		
6						7	8	
5			6	9				
		4						1
		3			5			6
		8		2	3			

6	1							
						9		4
			2	9	3			
	2				5			
	5					8		9
			9		7	1		
8		3		5				
		5		8			2	
				6				3

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir.
Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

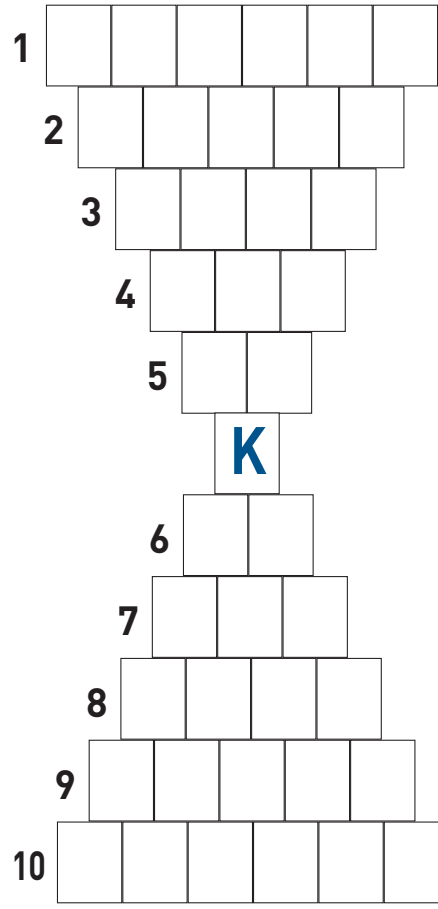
1. İki çeneklilerden, yaprakları çok iri ve kalp biçiminde, çiçekli bir süs bitkisi - Beyaz - Bütün siyasi yetkileri kendinde toplamış olan **2.** Çanakkale Savaşı'nın üçüncü cephesi - Belirli devlet işlerini çevirmekle görevli kuruluşlardan her biri - İlaç **3.** Akciğerlerden gelen havanın gırtlakta oluşturduğu titreşim - Kıbrıs'ın ünlü peyniri - Şifalı sularla yapılan tedavi - Bir şeyin dış yüzü **4.** Bir ilimiz - Olanlar, olan bitenler - Bir ilimiz **5.** Bir nota - Satrançta bir taş - Orhan Pamuk'un kitabı - Bütün denizlerde yetişen, sarı veya esmer renkte, emici köklerle kayalara tutunan, uzun şeritler durumunda bir deniz yosunu **6.** Bir kabilenin bölünen boylarından her biri - Süsleme - Bir şeyin ne demek olduğunu, neye işaret ettiğini kavrama **7.** Ülkü - Sahiplik, mülkiyet - İki tarla arasındaki sınıır **8.** Gözaltında olan - Olgunlaşmış incirin, dışına sıızan tatlısı - Düşünce **9.** Borudan kol almakta kullanılan eklenti parçası - Niyobyumun simgesi - İğdiş edilmiş - Eski Türklerde devlet **10.** Hastalıktan sonraki iyileşme dönemi - Yazlıkta veya şehir dışında, bahçeli, müstakil ev **11.** Giysi kolu - Neşeli, şen - Soluk borusu **12.** Askerler - Bir nota - Genişlik - Devlet İstatistik Enstitüsü (kısa) **13.** Sıringa ile vücuda ilaç verme - Ameliyatlarda

yaraları dikmek için kullanılan, kedi bağırsağından yapılmış iplik **14.** Rey - Büyük bez veya deri torba (yöresel) - İspanyolların ünlü sevinç ünlemi - Sözcük, söz (yöresel) **15.** Demeç - Müstahkem mevki - İri bir deniz memelisi - Lale (ünsüz harfleri) **16.** Yiğit - Yatıştırma, dindirmeye çalışma - Ödeşme - Bazı besinlerin yapımında mayalanmayı sağlamak için kullanılan madde **17.** Uyanık, zeyrek (yöresel) - Üzerinde yatak yapılan tahta veya metal kerevet - Bir toplulukta çalışan insanların her biri **18.** Haberleşme, iletişimasyon - Bir tür bilgisayar oyunu - Japonlarda halk türküsü **19.** Madeni ip - Parası çok, zengin - Tibetlilerde ve Moğollarda Buda rahibi - Adaletli **20.** Gazete ilavesi - Gümüş - İri taneli bezelye - Osmanlı İmparatorluğunda yedi saltanat sancağından biri.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Adale - Çağrı mektubu - Aşırı şişmanlık **2.** Dağ lâlesi - Küçük salkımlı bir üzüm çeşidi - Yaban incirinin döllemesinde etkili olan sinek **3.** Kaygı - İlişkin - Kart ve dişi kümes hayvanı - Mahalli **4.** Suçu bağışlama - Nar, erik, kızılıncık gibi yemişlerden yapılan pekmez - Kazanç amacıyla yürütülen alım satım etkinliği **5.** Duvarları taş veya tuğladan, üstü taş bir kapakla örtülü mezar - Orduda onbaşı ve çavuşlara verilen ad - Güneş doğmadan önceki alaca karanlık - Bir meyve. **6.** Mence, baskı - Ventilator - Dinin içindeki inanış yollarından her biri - Suriye'nin başkenti **7.** Çaydan geçebilmek için aralıklarla konulan iri taşlar (yöresel) - Romanya'nın para birimi - Çayın renk ve koku bakımından kıvamı - Barburyaya benzer bir balık **8.** Kırmızı - Su - Baklavaya benzeyen bir tatlı **9.** Ürün daha tarladayken yetiştğinde teslim edilmek üzere peşin para ile yapılan satış - Aşı-

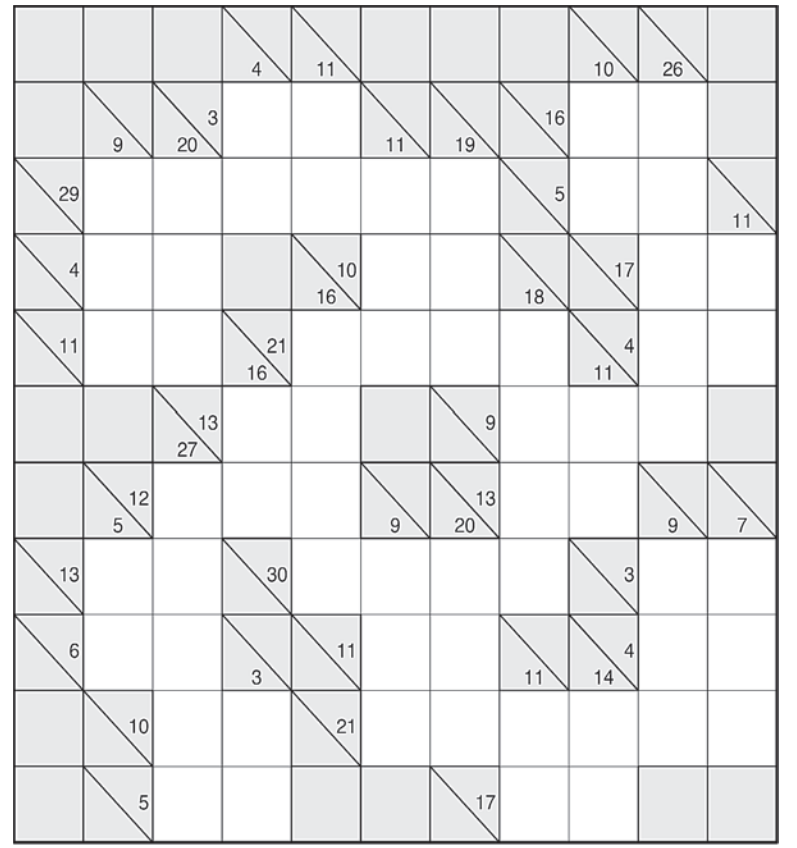
KUM SAATİ

Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. **K** harfini ipucu olarak veriyoruz. **K**'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

- Deniz haydudu.
- Bir şişir hastalığı.
- Bir salata bitkisi.
- Aşı boyası.
- Yay silahı.
- Gazete ilavesi.
- Biricik.
- Külde pişen bir çörek türü.
- Reji.
- Kanat teleklerinin uzun ve sert.

KAKURO BULMACA

Kurallar basit. 1-9 arası rakamları kullanarak, boşlukları doldurun. Bunu yaparken karelerin toplamının, bağlı hücredeki sayıya eşit olmasını sağlayın ve bir rakamı sadece bir kere kullanın.

KUM SAATİ

Gemiliğe doğru / Denizi göreceksin / Sakın sasırma.

KELİME AVI BULMACA

1. Korsan. 2. Nokra. 3. Roka. 4. Okr. 5. Ok. 6. Ek. 7. Tek. 8. Kete. 9. Tekel. 10. Telake.

ÇÖZÜMLER

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	N	I	D	A	T	Ü	F	E	K	Ç	İ	B	E	C	E	N	E	A	
2	A	N	A	Y	A	R	I	S	I	L	E	Y	O	N	P	A	S	I	F
3	D	İ	N	K	Ü	R	T	E	K	İ	R	P	E	K	I				
4	A	K	K	O	N	A	T	R	E	V	A	N	İ	İ	N	A	T		
5	S	A	K	I	Z	T	Ü	N	E	L	N	İ	Y	E	T	Y	O		
6	S	İ	N	N	R	O	K	M	İ	Z	A	H	T	E	K				
7	S	T	A	N	E	N						A	Z	İ	M	E	T		
8	A	P	İ	K	O	A						M	L	A	K	N			
9	T	A	N	I	D	I	K					İ	S	D	İ	R	İ		
10	I	R	N	A	S	A						C	İ	V	E	L	E	K	
11	H	A	S	A	I							E	V	İ	N	F	A		
12	K	İ	A	N	A							D	A	Z	S	A	H		
13	B	E	Y	A	N	A	T					İ	S	I	L	I	K		
14	O	T	A	M	A	K						T	T	E	R	A	S		
15	Y	E	T	E	N		K	A	L	L	A	V	İ	R	E	G	A	T	A
16	M	A	İ	T	E	N	E	K			A	D	A	P	T	E	O	N	Ç
17	M	İ	K	A	A	F	İ	S			A	K	A	A	R				
18	A	D	L	A	D	E	S				A	N	K	A	M	A	N	A	
19	İ	Z	P	A	K		İ	T	A	A	T	K	A	R		N	B	A	
20	K	L	A	S		N	İ	N	İ	S	A		H	E	N	D	E	K	

Adres: Hasanpaşa Mahallesi
Sarayardı Caddesi
Khalkedon İş Merkezi No: 98
Kadıköy / İSTANBUL
Tel: (0216) 348 70 60
İlan/Reklam: (216) 345 82 02
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündoğdu
(0532) 727 01 07

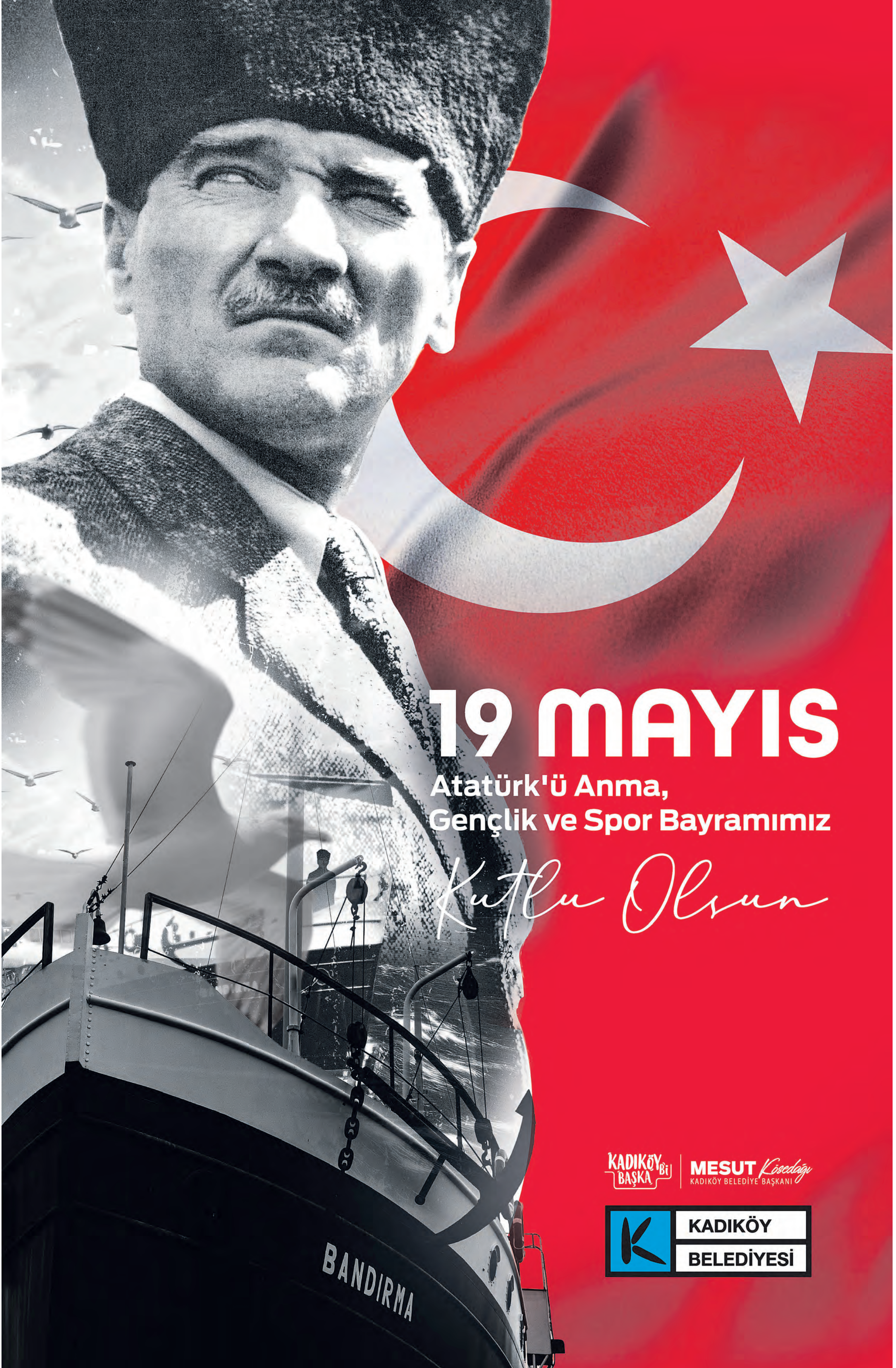
www.gazetekadikoy.com.tr

GazeteKadıköy

Yıl: 26 / Sayı: 1291

HAFTALIK BAĞIMSIZ YEREL GAZETE

16 - 22 MAYIS 2025

19 MAYIS

Atatürk'ü Anma,
Gençlik ve Spor Bayramımız

Kutlu Olsun

KADIKÖY
BAŞKA

MESUT Kocadağı
KADIKÖY BELEDİYE BAŞKANI

KADIKÖY

BELEDİYESİ